

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Bakalářský studijní program Ekonomika a management
studijní obor: Finanční řízení podniku
realizovaný na Vyšší odborné škole ekonomické Zlín

NÁVRH NA ZDOKONALENÍ SYSTÉMU ŘÍZENÍ MÍSTNÍCH POPLATKŮ
A ZPŮSOBU JEJICH VÝBĚRU VE MĚSTĚ OTROKOVICÍCH

Bakalářská práce

Vypracovala: Kateřina Grácová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Milan Procházka

Zlín 2005

ABSTRAKT

Náplní mé bakalářské práce je navrhnout zdokonalení systému řízení místních poplatků a jejich výběru ve městě Otrokovicích. V první části se věnuji místním poplatkům obecně a pravidlům tvorby obecně závazné vyhlášky. Ve druhé části práce se zaměřuji na konkrétní místních poplatky ve městě Otrokovice, systému jejich výběru a návrhu na jeho zdokonalení.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu bakalářské práce ing. Milanu Procházkovi, vedoucímu odboru ekonomického Městského úřadu Otrokovice a paní Iloně Svozilové za odborné vedení, trvalý zájem a cenné připomínky k danému tématu bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD.....	6
I. ČÁST TEORETICKO - METODOLOGICKÁ	
1. STRUKTURA VEŘEJNÉ SPRÁVY V ÚZEMÍ.....	9
1.1. ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA.....	9
1.2. OBCE.....	10
1.2.1. Města.....	11
1.3. PŮSOBNOST OBCÍ.....	12
2. MÍSTNÍ POPLATKY	13
2.1. POPLATEK ZE PSŮ	15
2.2. POPLATEK ZA LÁZEŇSKÝ NEBO REKREAČNÍ POBYT	16
2.3. POPLATEK ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ.....	17
2.4. POPLATEK ZE VSTUPNÉHO	18
2.5. POPLATEK Z UBYTOVACÍ KAPACITY	19
2.6. POPLATEK ZA POVOLENÍ K VJEZDU S MOTOROVÝM VOZIDLEM DO VYBRANÝCH MÍST A ČÁSTÍ MĚST	20
2.7. POPLATEK ZA PROVOZOVANÝ VÝHERNÍ HRACÍ PŘÍSTROJ.....	20
2.8. POPLATEK ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽDOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TŘÍDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ	21
2.9. POPLATEK ZA ZHODNOCENÍ STAVEBNÍHO POZEMKU MOŽNOSTÍ PŘIPOJENÍ NA STAVBU VODOVODU NEBO KANALIZACE.....	22
2.10. POPLATKOVÉ ŘÍZENÍ.....	22
3. TVORBA OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY	24
II. ČÁST ANALYTICKÁ	
4. MĚSTO OTROKOVICE.....	26
4.1. HISTORIE.....	26
4.2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MĚSTA OTROKOVICE A JEHO ORGÁNŮ	27
4.2.1. Občané města	27
4.2.2. Orgány města	27
4.2.3. Právnícké osoby založené nebo zřízené městem Otrokovice	29
4.3. ČINNOST EKONOMICKÉHO ODBORU.....	30
4.3.1. Činnost v oblasti samostatné působnosti.....	30
4.3.2. Činnost v oblasti přenesené působnosti	31
5. MÍSTNÍ POPLATKY VE MĚSTĚ OTROKOVICE.....	33
5.1. POPLATEK ZE PSŮ	34
5.2. POPLATEK ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ.....	37
5.3. POPLATEK ZE VSTUPNÉHO	42

5.4.	POPLATEK ZA PROVOZOVANÝ VÝHERNÍ HRACÍ PŘÍSTROJ.....	44
5.5.	POPLATEK ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽDOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TŘÍDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ	46
5.6.	POPLATKY, KTERÉ MĚSTO NEVYBÍRÁ	52
5.7.	POPLATKY ZRUŠENÉ.....	53
5.8.	SHRnutí.....	54
6.	VYMÁHÁNÍ POPLATKOVÝCH NEDOPLATKŮ	56
6.1.	VYMĚŘENÍ MÍSTNÍHO POPLATKU	56
6.2.	PROMLČENÍ PRÁVA VYMÁHAT POPLATKOVÝ NEDOPLATEK.....	57
6.3.	ZPŮSOBY VYMÁHÁNÍ.....	58
6.4.	EXEKUČNÍ NÁKLADY	60
6.5.	EXEKUČNÍ ŘÍZENÍ VE MĚSTĚ OTROKOVICE.....	61
7.	NÁVRHY A MOŽNÁ ŘEŠENÍ ZDOKONALENÍ AGENDY A VÝBĚRU MÍSTNÍCH POPLATKŮ VE MĚSTĚ OTROKOVICE.....	65
	ZÁVĚR.....	68
	CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ.....	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	70

ÚVOD

Mezi základní práva zastupitelstev obcí v České republice patří vydávání obecně závazných vyhlášek. Jednou z nejčastěji uplatňovaných, je obecně závazná vyhláška o místních poplatcích.

Místní poplatky tvoří zvláštní skupinu poplatků, které mají charakter „místních daní“, jež plynou v plném rozsahu do rozpočtu obce. Mají fakultativní povahu, což znamená, že obec si sama určí zda a jaké poplatky bude od fyzických a právnických osob vybírat. Místní poplatky patří mezi přímo ovlivnitelné příjmy obcí a jejich výše tedy přímo závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce.

Hlavní normou, o kterou se tato práce opírá, je zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, Obecně závazná vyhláška města Otrokovice č. 8/2003 o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnocení současného stavu vedení agendy místních poplatků, srovnání vývoje místních poplatků ve městě Otrokovice v letech 2000 až 2004 a návrh na zdokonalení systému řízení místních poplatků a způsobu jejich výběru ve městě Otrokovice.

První kapitola se zabývá strukturou veřejné správy, vymezením územní samosprávy, postavením a působností obcí.

Druhá kapitola je zaměřena na jednotlivé druhy místních poplatků, které mohou obce dle zákona ve svém územním obvodu zavést.

Ve třetí kapitole jsem se zaměřila na pravidla tvorby obecně závazné vyhlášky.

Čtvrtá kapitola popisuje město Otrokovice, jeho historii, organizační strukturu města a jeho orgánů, právnické osoby založené nebo zřízené městem a činnosti, kterými je pověřen ekonomický odbor.

V páté kapitole jsou podrobně popsány jednotlivé místní poplatky zavedené v Otrokovicích, jejich vývoj v letech 2000 – 2004. Dále jsou zde uvedeny místní poplatky, které město z různých důvodů nevyužívá a místní poplatky zrušené, celkové shrnutí a některá doporučení.

K úplnému dokončení poplatkového řízení slouží institut exekuce, a právě jím se zabývá šestá kapitola této práce.

V sedmé kapitole jsou uvedeny návrhy na řešení stávajících problémů spojených s výběrem místních poplatků.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. STRUKTURA VEŘEJNÉ SPRÁVY V ÚZEMÍ

Každý stát si organizuje výkon své moci nejen v celostátních úřadech, ale i v území, které si proto rozděluje do různých správních obvodů. V nich pak existují buď státní orgány nebo vzniká veřejnoprávní korporace územní samosprávy, jejíž orgány jsou vytvářeny volbou občanů žijících na příslušném území obce či kraje.

1.1. Územní samospráva

Územní samosprávu v ČR vykonávají obce, kraje a hlavní město Praha, která je současně obcí i krajem. Územní samospráva je veřejnou správou uskutečňovanou jinými subjekty než je stát.

Vedle rozdílných subjektů se samospráva od státní správy liší také formami výkonu veřejné správy. Základní odlišností je, že používá prostředky, které nemají státně mocenskou povahu. Téměř v plném rozsahu však obce i kraje využívají státně mocenských donucovacích a sankčních opatření při výkonu na ně přenesené státní správy.

Územní samospráva se svým způsobem přibližuje soukromé správě, a sice tím, že je zaměřena pouze na vlastní záležitosti. Se státní správou ji naopak spojuje to, že i obecní či krajské záležitosti náležejí do teritoria veřejné správy.

Základní principy územní samosprávy stanoví Ústava, která v čl. 8 především zaručuje obcím a krajům právo na samosprávu. Přiznání práva na samosprávu je akceptováním toho, že obce a kraje logicky mají větší předpoklady a zainteresovanost pro řešení lokálních, resp. regionálních záležitostí než stát.

Pojem státní správa lze spojovat výhradně s činností státních institucí. Jestliže obsahově stejnou činnost vykonává obec nebo kraj, nenazýváme ji už státní správou, ale „přenesenou působností“. Ústava ve svém čl. 105 umožňuje, aby obce a kraje vedle svého hlavního samosprávného poslání (samostatná působnost) vykonávaly na základě zákona i přenesenou působnost.

Zákon o obcích ve znění účinném od 1. 1. 2003 v tomto směru doznal významných změn oproti stavu předchozímu, kdy vedle obcí figurovaly v systému územní veřejné správy i okresní úřady. Působnost okresních úřadů (státní správa) byla v rámci přenesené působnosti od 1. 1. 2003 převzata z velké části obcemi a kraji, v méně podstatném rozsahu ústředními správními úřady. Obecně lze říci, že až na výjimky agendy okresních úřadů, které měly nejbližší početné klientele (občané a právnické osoby v území), byly příslušnými zákony převedeny na obce, zatímco agendy zejména regionálního dosahu na instituce krajské či centrální úrovně.

Při výkonu samostatné působnosti jsou obce i kraje na stejné úrovni, zatímco při výkonu přenesené působnosti jsou krajské orgány vůči orgánům obcí obvykle v úloze odvolacích orgánů; mimo režim správního řádu pak plní další úkoly v rámci přenesené státní správy. Vztah mezi obcemi a kraji lze do jisté míry porovnat se vztahem územních samosprávných celků ke státu, obecně vyjádřeným v čl. 101 odst. 4 Ústavy (stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem). [1]

1.2. Obce

V České republice je cca 6 300 obcí (údaj doznává vždy k 1. lednu nebo ke dni komunálních voleb drobných změn v závislosti na slučování, připojování či oddělování obcí). Režim jejich fungování je stanoven zákonem o obcích.

Obce zajišťují svými orgány výkon přenesené působnosti na základní úrovni ve vlastních nebo jinak zákonem, resp. navazující vyhláškou vymezených správních obvodech. Může jít o základní rozsah přenesené působnosti, o působnost svěřenou pověřeným obcím nebo nejrozsáhlejší správní působnost, kterou zákon delegoval na tzv. obce s rozšířenou působností .

Obce a kraje vykonávají veřejnou správu jak výkonem samostatné, tak i přenesené působnosti. Hlavními nositeli samostatné působnosti jsou volené orgány, hlavními protagonisty přenesené působnosti obecní a krajské úřady, dále zvláštní orgány, výjimečně komise. Při výkonu územní samosprávy obce a kraje požívají ústavní ochrany,

v přenesené působnosti podléhají různorodému dozoru a řízení; obce především krajům a kraje ústředním správním úřadům.

Obec je tradičním základem územní samosprávy. Známa je zásada, že svobodná obec je základem svobodného státu. Charakteristickými znaky obce jsou:

- vlastní území (územní základ obce),
- obyvatelstvo obce (personální základ obce),
- vystupování v právních vztazích svým jménem – právní subjektivita (právní základ obce),
- vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu (ekonomický základ obce).

Obcemi jsou ty územní samosprávné celky, které měly statut obce ke dni účinnosti zákona o obcích č. 128/2000 Sb., a dále obce nově zřízené podle tohoto zákona. Mohou to být obce vzniklé oddělením nebo tím, že zákonem bude určitý vojenský újezd zrušen a přeměněn v obec, pokud jeho území nebude připojeno k jiné obci. Rovněž je možné při rozšíření území státu předpokládat, že v rámci připojovaného území budou připojeny některé obce, což však budou rovněž obce historicky vzniklé na území jiného státu. [1]

1.2.1. Města

Tradičně byly obce rozdělovány na vesnice, městečka (městyse) a města. Dnes zákon vytváří zvláštní skupinu obcí – města. Města jsou obce, které byly městy ke dni účinnosti zákona o obcích č. 128/2000 Sb.

Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. [17]

1.3. Působnost obcí

Působnost obcí je možno rozdělit do dvou základních skupin na působnost samostatnou a přenesenou.

Samostatná působnost

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny státu, krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce. Samostatná působnost obcí je uvedena v zákonech jednak příkladným výčtem a dále jako péče v územním obvodu obce v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o komplexní územní rozvoj, zejména o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí právním řádem, není vázána interními akty (usnesení, směrnice, metodické pokyny, instrukce) státu ani kraje. Tyto akty sice mohou státní a krajské orgány přijímat, ale pro obce mají jen doporučující charakter.

Přenesená působnost

Státní správa vykonávaná obcí je přenesená působnost, jež je určena ve speciálních zákonech, přičemž na obce je přenesena rozdílná míra státní správy. V přenesené působnosti může obec vykonávat určité úkony nejen pro své území, ale i území sousedních obcí, a to v rozsahu, v jakém je pověřena výkonem přenesené státní správy. Rozsah tohoto pověření je různý (matrika, stavební úřad), nejrozšířenější výkon státní správy přísluší obcím s rozšířenou působností.

Podle zákona o obcích rozlišujeme tři stupně zajištění přenesené působnosti:

- a) přenesenou působnost v základním rozsahu (každá obec),
- b) přenesenou působnost v rozsahu svěřeném pověřenému obecnímu úřadu (jmenovitě určené obce),
- c) přenesená působnost v rozsahu svěřeném obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (jmenovitě určené obce, vykonávající působnost dle písm. a), b) a ještě další navíc). [17]

2. MÍSTNÍ POPLATKY

Místní poplatky jsou zvláštní skupinou poplatků, které plynou v plném rozsahu do rozpočtů obcí. Jedná se o fiskální nástroje, které zavádí a spravuje obec.

Na rozdíl od poplatků správních, soudních apod. obsahují v sobě místní poplatky základní prvky daňového právního vztahu a proto jsou většinou charakterizovány bez ohledu na užívaný termín „poplatek“ jako daně.

Mezi základní daňově právní prvky patří:

a) Předmět poplatku, který u místních poplatků představuje souhrn skutečností, na které právní předpis váže platební povinnosti např. užívání veřejného prostranství, využitá lůžka, vybrané vstupné, povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst.

b) Subjekt poplatku (poplatník) je osoba povinná plnit platební povinnost (zaplatit poplatek). Plátcem se rozumí osoba, která pod svou vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci poplatku poplatek vybraný od poplatníků nebo poplatníkům sražený. Plátce za poplatek ručí. Poplatníkem i plátcem může být jak fyzická tak i právnická osoba.

c) Základ poplatku je u jednotlivých místních poplatků stanoven různě podle jejich charakteru a předmětu zpoplatnění.

d) Sazba poplatku je u místních poplatků stanovena zpravidla horní hranicí finanční částky, výjimku tvoří poplatek ze vstupného, u kterého je sazba stanovena procentem, poplatek za provozovaný výherní přístroj, který má stanovenou i dolní hranici sazby a poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

e) Splatnost poplatku je termín, do kterého právní předpis ukládá poplatníkovi splnění platební povinnosti. U místních poplatků musí být tento termín upraven v obecně závazné vyhlášce obce. Splněním platební povinnosti tj. zaplacením příslušné finanční částky, nastává zánik platební povinnosti. Platební povinnost vyplývající z místních poplatků je v konkrétních případech modifikována podle dalších právních skutečností (např. sociálních poměrů poplatníka, zájmu obce na rozvoji soukromého podnikání v určité oblasti, na rozvoji zařízení a služeb pro rekreanty). Platební povinnost může zaniknout

i jinými způsoby, jako např. zánikem povinného subjektu (likvidací právnické osoby, úmrtím fyzické osoby apod.) nebo osvobozením od poplatku, které stanoví příslušná obec ve své obecně závazné vyhlášce, prominutím poplatku, kde na žádost poplatníka rozhodne obec o prominutí poplatku z důvodu zmírnění nebo odstranění tvrdosti a promlčením. [7]

Ustanovení § 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích stanoví v taxativním výčtu jednotlivé druhy místních poplatků, které mohou být v obci zavedeny. Poplatky mají fakultativní povahu a povinnými se stávají až jejich zavedením obecně závaznou vyhláškou obce. Z této skutečnosti je zřejmé, že pouze obci přísluší rozhodnout, které poplatky na svém území zavede.

Při zpracování obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích musí obec zachovat nejen zákonnost, tj. soulad s ostatními právními předpisy, ale i formálně právní úpravu, kterou tento právní předpis vyžaduje. Obecně závazná vyhláška musí být terminologicky jasná, přesná a jednotná.

Obce mohou podle § 1 zákona č. 565/ 1990 Sb., o místních poplatcích vybírat tyto místní poplatky:

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného,
- e) poplatek z ubytovací kapacity,
- f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- g) poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- h) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- i) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu a kanalizace.

2.1. Poplatek ze psů

Poplatníkem místního poplatku ze psů je držitel psa, kterým může být nejen osoba, která jej vlastní, ale i osoba jiná, která se k němu chová a nakládá s ním, jako by jej vlastnila. V praxi to znamená, že poplatkovou povinnost bude mít i osoba, která se o psa stará a zajišťuje péči spojenou s jeho životem.

Předmětem poplatku je držení psa, který je starší než tři měsíce. Věk psa je možno zjistit z jeho rodokmenu, nebo na základě poplatníkem splněné ohlašovací povinnosti.

Poplatku nepodléhají psi užívaní k doprovodu nebo k ochraně osob nevidomých, bezmocných a osob s těžkým zdravotním postižením. Dále zákon přiznává osvobození od poplatku osobám provádějícím výcvik psů určených k doprovodu tělesně postižených. Osvobozeny jsou i osoby provozující útulek pro opuštěné psy za podmínky, že útulek byl podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů, zřízen obcí jako orgánem státní správy. Dále jsou osvobozeny osoby, kterým zvláštní právní předpis určuje povinnost držení a používání psa (např. myslivci). Obec musí zachovat osvobození, které je obsahem zákona o místních poplatcích. Je v kompetenci obce přiznat v obecně závazné vyhlášce i další osvobození od placení poplatku, popř. jeho snížení formou úlevy s ohledem na podmínky v obci.

Poplatek za jednoho psa může obec stanovit do maximální výše 1 500 Kč ročně. U každého druhého a dalšího psa téhož držitele může obec zvýšit tuto maximální výši sazby až o 50 %, tj. na částku 2 250 Kč.

Zvláštní úprava sazby platí pro důchodce. Pokud je poplatníkem poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, může poplatek ze psa činit nejvýše 200 Kč, u druhého a každého dalšího psa až 300 Kč za kalendářní rok.

Sazba poplatku je nezbytnou náležitostí obecně závazné vyhlášky a musí být vyjádřena konkrétní finanční částkou.

V případě držení psa po dobu kratší než jeden kalendářní rok zaplatí poplatník poplatek v poměrné části. Pokud tedy dojde k zániku poplatkové povinnosti (např. pes uhyne) platí se poplatek v takové výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců držení psa.

Poplatkovým obdobím je kalendářní rok. Pokud dojde ke změně místní příslušnosti správce poplatku, která nastane v důsledku změny trvalého pobytu nebo sídla poplatníka, je poplatek placen v poměrné části nově příslušné obci vždy až od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala.

2.2. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Poplatek platí fyzická osoba, která za úplatu pobývá v lázeňském místě nebo v místě soustředěného turistického ruchu za účelem rekreace nebo léčení, pokud neprokáže jiný důvod pobytu. Úplatnost pobytu fyzické osoby v daném místě je jedním z rozhodujících kritérií pro vybrání místního poplatku.

Poplatku nepodléhají osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci. Poplatku dále nepodléhají osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídatky na děti nebo výchovné (např. studenti do 26 let).

U tohoto poplatku vystupuje další daňový subjekt, kterým je plátcem tj. osoba, která pod vlastní majetkovou zodpovědností odvádí správci poplatku poplatek vybraný od poplatníků. Pro účely místního poplatku je plátcem fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování za úplatu poskytla, tj. ubytovatel.

Zákon stanoví maximální sazbu poplatku do výše 15 Kč za osobu a den. Zda bude poplatek vybírán v obci po celý kalendářní rok nebo pouze v tzv. sezóně (toto období je třeba přesně vymezit v obecně závazné vyhlášce) nebo bude placen paušálně anebo za skutečné dny pobytu, záleží pouze na obci. Obec musí zvolit takový způsob zpoplatnění, který bude nejen odpovídat situaci v obci, ale také umožní kontrolu vybírání tohoto poplatku.

2.3. Poplatek za užívání veřejného prostranství

Poplatek se vybírá za užívání veřejného prostranství takovým způsobem, kdy jeho užívání jedním nebo několika uživateli brání obecnému užívání širokou veřejností, tzn. že nikdo, mimo ně, nemůže toto veřejné prostranství užívat.

Tento poplatek se platí za užívání veřejného prostranství způsoby, které jsou v zákoně o místních poplatcích taxativně uvedeny. Jiný způsob užívání veřejného prostranství nelze tímto poplatkem zpoplatnit. Jedná se o provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo pro potřeby tvorby filmových a televizních děl.

Poplatek zásadně platí ten, kdo veřejné prostranství zvláštním způsobem užívá. Poplatek se vybírá za celou dobu, kdy je veřejné prostranství zvláštním způsobem užíváno a to počínaje dnem, kdy se začalo veřejné prostranství skutečně užívat až do dne, kdy faktické užívání skončilo, tj. kdy bylo např. určité zařízení odstraněno a prostranství uvedeno do takového stavu, aby mohlo být opětovně obecně užíváno (odstraněno lešení, odvezen zbylý materiál, zaházen výkop apod.).

Od placení poplatku jsou zákonem osvobozeny osoby zdravotně postižené, v jejichž prospěch bylo vyhrazeno trvalé parkovací místo, dále se poplatek neplatí v případě, že je veřejné prostranství využíváno pro akce, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely.

Zákon určuje horní hranici sazby poplatku na 10 Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den.

V případě užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu poplatku až na její desetinásobek. Zvýšená sazba musí být v obecně závazné vyhlášce určena rovněž konkrétní částkou, a to s přiřazením ke konkrétnímu zvláštnímu způsobu užívání veřejného prostranství.

Při déletrvajícím nebo opakujícím se užívání veřejného prostranství, může obec stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.

2.4. Poplatek ze vstupného

Vybraný poplatek se snižuje o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Jestliže je pořadatel akce plátcem daně z přidané hodnoty a výnos této daně odvádí státu, je logické, že není předmětem poplatku ze vstupného. Jedná se o legislativní úpravu, která odpovídá právním změnám v daňové soustavě.

Za vstupné se považuje finanční částka, kterou platí účastník akce za to, že se jí může zúčastnit. Jejím stanovením se předpokládá odstranění negativního jednání některých pořadatelů akcí, kteří fiktivně zaměňují faktické vstupné např. za povinnou konzumaci nebo místenku a následně odmítají platit místní poplatek.

Osvobozeny od poplatku jsou akce, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely.

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která akci pořádá. I pro tento poplatek platí zásada, že poplatková povinnost je nepřenosná.

Pouze u tohoto poplatku je sazba stanovena procentem. Tento způsob stanovení sazby musí být dodržen i pro určení konkrétní sazby poplatku v obecně závazné vyhlášce. Pokud jde o využití možnosti určení sazby poplatku formou paušální částky, je pro obec zákonem stanovena povinnost dohodnout se s poplatníkem o jejím využití.

2.5. Poplatek z ubytovací kapacity

Obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt rozhoduje obec o tom, zda v konkrétním případě je místem soustředěného turistického ruchu tím, že tento poplatek obecně závaznou vyhláškou zavede. Na rozdíl od poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt se u tohoto poplatku nerozlišuje, za jakým účelem je přechodné ubytování poskytováno.

Ubytovací kapacitou, která nepodléhá zpoplatnění podle zákona je kapacita v zařízení sloužícím pro přechodné ubytování studentů a žáků např. internáty, koleje, školy v přírodě i letní rekreační tábory. Dále poplatku nepodléhá ubytovací kapacita v zařízeních (tzv. ubytovnách), které slouží k přechodnému ubytování pracovníků fyzických a právnických osob, které toto zařízení vlastní nebo k němu mají právo hospodaření. Ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních podléhá poplatku pouze tehdy, jestliže jsou tato zařízení využita jako zařízení hotelová. Osvobozena je i ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním nebo charitativním účelům.

Za poplatníka uvedeného poplatku se považuje ubytovatel, kterým nemusí být vždy vlastník ubytovacího zařízení, ale i jeho případný nájemce, který přechodné ubytování za úplatu poskytuje.

Zpoplatnění tímto poplatkem se vztahuje pouze na lůžka, která jsou skutečně využita. Výše poplatku činí maximálně 4 Kč za každé využití lůžko a den. Obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt jde v podstatě o poplatek za přespání. Při stanovení poplatku paušální částkou je obligatorní náležitostí uzavřená dohoda mezi poplatníkem (ubytovatelem) a obcí.

2.6. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Poplatek platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k předmětnému vjezdu s výjimkou fyzických osob, které mají ve vybraném místě trvalý pobyt nebo vlastní v tomto místě nemovitost, dále osoby těmto osobám blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Poplatek dále neplatí osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti. Zaměstnanci těchto osob poplatku podléhají. Osvobození ze zákona se vztahuje i na osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.

Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do míst, do kterých jej jinak vjezd zakázán dopravní značkou podle zákona č. 361/2001 Sb., o provozu na pozemních komunikacích „Zákaz vjezdu všech motorových vozidel“, pod kterou bude umístěna dodatková tabulka s textem např. „Vjezd povolen po zaplacení poplatku“.

Sazba poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst činí až 20 Kč za den. Paušální částkou může obec poplatek stanovit pouze v případě, že se dohodne s poplatníkem.

2.7. Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Poplatku podléhá každý provozovaný výherní hrací přístroj povolený ve smyslu zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. Skutečnost, že předmětem poplatku je nejen povolený, ale i provozovaný výherní přístroj, je zřejmá ze samotného názvu poplatku.

Poplatníkem je provozovatel výherního hracího přístroje.

Sazbu poplatku může obec stanovit diferencovaně např. podle různého stupně atraktivity místa umístění výherního hracího přístroje nebo zda je přístroj umístěn v hernách nebo jiných veřejně přístupných místech. Vzhledem k tomu, že žádný právní předpis nevymezuje pojem „herna“, je nutné uvést toto vymezení v obecně závazné vyhlášce.

2.8. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Předpokladem zavedení a následného vybírání tohoto místního poplatku je skutečnost, že obec ve své samostatné působnosti stanoví obecně závaznou vyhláškou ve smyslu ustanovení § 17 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území. Pokud obec nepřijme systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, nemůže ani uplatnit poplatkový systém ve smyslu zákona o místních poplatcích.

Zákon rozlišuje dvě skupiny osob povinných platit poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Poplatníkem je jednak každá fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt, a to bez ohledu na její věk. Dále je poplatníkem fyzická osoba, která vlastní stavbu určenou k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba.

V souvislosti s poplatkovou povinností shora uvedených fyzických osob zákon umožňuje, aby za domácnost byl poplatek odváděn jedním společným zástupcem.

Poplatník je povinen poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platit obci, na jejímž území má trvalý pobyt nebo se na jejím území nachází stavba určená nebo sloužící k individuální rekreaci, neboť tímto způsobem zákon vymezuje místní příslušnost obce.

Sazba poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je tvořena ze dvou částek, a to z částky, jejíž horní zákonnou hranicí je 250 Kč za povinnou osobu a kalendářní rok a z částky až 250 Kč za povinnou osobu a kalendářní rok stanovené na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. V obecně závazné vyhlášce nemůže tedy být konkrétní sazba poplatku vyjádřena pouze jednou společnou částkou.

2.9. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Zákon stanoví poplatníkem vlastníka stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Daným ustanovením je určena místní příslušnost obce k vybírání místního poplatku. Poplatník je povinen zaplatit obci, na jejímž území se jeho „zhodnocený stavební pozemek“ nachází bez ohledu na místo jeho trvalého pobytu nebo skutečnost, že stavební pozemek má v užívání jiný subjekt.

Při stanovení ceny pozemku se vychází z vyhlášky č. 279/1997 Sb., která stanoví ceny, koeficienty, přírážky a srážky k těmto cenám a postupy při uplatnění způsobů oceňování věcí, práv, jiných majetkových hodnot a služeb a pro jednotlivé konkrétní pozemky, ve znění pozdějších předpisů.

2.10. Poplatkové řízení

Základní zásady poplatkového řízení vyjadřují obecná pravidla, na kterých spočívá celý postup řízení o místních poplatcích. Upravují jak chování správce poplatku, tak i chování poplatkového subjektu, případně třetí osoby. V průběhu poplatkového řízení musí být dodržovány základní zásady řízení, které jsou právně závazné. Porušení těchto zásad představuje vadu řízení.

Poplatník má povinnost podle konkrétní sazby poplatku obsažené v obecně závazné vyhlášce vypočítat si výši poplatku a zaplatit ho v termínu splatnosti určeného obcí rovněž ve vyhlášce. Teprve v případě nesplnění této povinnosti ze strany poplatníka, vydává obec rozhodnutí, kterým je platební výměr. Jako sankční opatření může výši poplatku v případě nezaplacení včas nebo ve správné výši zvýšit až na trojnásobek.

Stejný postup využije správce poplatku i v případě vybírání poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, kde osobou povinnou poplatek odvést včas a ve správné výši je plátcem poplatku, tj. ubytovatel.

Zajištění poplatkového řízení je v kompetenci obecního úřadu. Tento orgán je oprávněn provádět celé poplatkové řízení, kterým se rozumí povinnost činit veškerá opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění poplatkových povinností, zejména právo vyhledávat poplatkové subjekty, poplatky vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat nebo kontrolovat. Pro řízení o správě poplatků se použije zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, pokud zákon o místních poplatcích nestanoví jinak.

Obec, která poplatky spravuje může na žádost poplatníka z důvodu odstranění tvrdosti poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout. Prominutí poplatku nebo jeho snížení je mimořádným opravným prostředkem. Správce daně o žádosti rozhoduje rozhodnutím, proti kterému není přípustný opravný prostředek. Rozhodnutí nemusí obsahovat odůvodnění. [7]

3. TVORBA OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY

Ústava České republiky přiznává obcím právo stanovit závazná pravidla chování fyzických a právnických osob, a to formou vydávání právních předpisů. Mezi tyto právní předpisy patří i obecně závazné vyhlášky. Ze samotného označení je zřejmé, že se jedná o právní předpis obecně závazný, který zavazuje všechny subjekty na území obce. Vyhláška je normativním právním aktem, který stanoví povinnosti a omezení pro určité skupiny fyzických a právnických osob.

Vydávání obecně závazných vyhlášek je svěřeno do pravomoci zastupitelstva obce a tvoří součást jeho vyhrazené působnosti. Zastupitelstvo schvaluje vyhlášku svým usnesením, s nímž musí souhlasit nadpoloviční většina všech jeho členů.

Při zpracování a vydání vyhlášky je obec povinna zajistit nejen její správnost, ale i soulad se všemi právními předpisy včetně zákonem stanoveného postupu nezbytného pro zajištění její platnosti a účinnosti. V praxi to znamená, že vyhlášky musí být vyvěšena na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů, přičemž první den vyvěšení je považován za den jejího vyhlášení. Dodržení 15 denní lhůty vyvěšení je podmínkou platnosti obecně závazné vyhlášky. Zákon počítá s tím, že obec provede uveřejnění vyhlášky i jiným způsobem v místě obvyklým, např. na vývěsní tabuli na veřejně přístupných místech, prostřednictvím místního tisku nebo místního rozhlasu.

Obec je povinna neprodleně zaslat vydanou obecně závaznou vyhlášku nadřízenému orgánu, tj. příslušnému krajskému úřadu a Ministerstvu vnitra, pokud o předložení tento resort požádá. V případě, že krajský úřad shledá rozpor vyhlášky se zákonem, je povinen vyzvat obec k provedení nápravy, a to ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy. Pokud tak neučiní, podá návrh Ministerstvu vnitra na pozastavení účinnosti této obecně závazné vyhlášky. Ministerstvo vnitra tento návrh přezkoumá a při zjištění nezákonnosti vyhlášky rozhodne o pozastavení její účinnosti a podá návrh na její zrušení k Ústavnímu soudu.

II. ANALYTICKÁ ČÁST

4. MĚSTO OTROKOVICE

Město Otrokovice má rozlohu 1 961 ha a leží na rozhraní tří regionů: Valašska, Slovácka a Hané - a tak se i v povaze jejich obyvatel snoubí hanácká rozvážnost s valašsky tvrdou pracovitostí a slováckým temperamentem. Tvoří je někdejší samostatné vesnice Otrokovice a Kvítkovice. V současnosti mají Otrokovice téměř 19 000 obyvatel.

4.1. Historie

Otrokovice se v roce 1960 spojily s vedlejší obcí Kvítkovice a v roce 1964 byly povýšeny na město. První zmínky o Otrokovicích pochází už z roku 1141, kdy byly církevním majetkem. V polovině 14. století pak přešly do světských rukou. Nejrychlejších obrátek rozvoj Otrokovic nabral ve 30. letech 20. století, kdy Tomáš Baťa koupil od napajedelské hraběny Baltazziové část močálovitých pozemků mezi Dřevnicí a Moravou a jedinečnou metodou splavování zeminy z nedalekého kopce Tresného zvýšil jejich úroveň o 1 - 3, místy dokonce o 4 metry, a na získaném prostoru začal budovat další objekty své zlínské firmy (pomocné závody a leteckou výrobu). Práce byly završeny jeho pokračovateli, takže na území někdejších močálů vyrostla moderní průmyslová čtvrť plná zeleně, několik let dokonce úředně nazývaná "Baťovem", dnes obecně "Bahňákem".

K velké průmyslové expanzi a k více než zdvojnásobení obyvatelstva došlo v 70. -80. letech 20. století v době rozmachu dnešního podniku Barum Continental, jenž tvoří spolu s několika dalšími firmami průmyslovou základnu města. V téže době zde vyrostla moderní poliklinika. Otrokovice se sice nehonosí starobylými skvosty, přesto však mají návštěvníkům co nabídnout: z období baťovské éry je nejceněnější památkou Společenský dům - zajímavě řešený hotel, který se už vzpamatoval (stejně jako většina budov a rodinných domků) z nejhorších následků katastrofální záplavy v červenci 1997 a poskytuje svým hostům komfortní ubytování, dobrou kuchyň i společenské zázemí. Někdejší šedá monotónnost panelákových sídlišť v centru města je od počátku 90. let postupně zastiňována rekonstruovanými či nově budovanými objekty na náměstí, k nimž se řadí i radnice - sídlo Městského úřadu a knihovny. [22]

Samospráva města Otrokovice byla obnovena dnem voleb do zastupitelstva obce v roce 1990 na základě Ústavy České republiky a tehdejšího zákona č. 367/1990 Sb., o obcích.

4.2. Organizační struktura města Otrokovice a jeho orgánů

4.2.1. Občané města

Občany města jsou fyzické osoby, které jsou státními občany České republiky a jsou ve městě přihlášeny k trvalému pobytu.

4.2.2. Orgány města

Zastupitelstvo města Otrokovice

Zastupitelstvo města Otrokovice je složeno z členů zastupitelstva, kteří jsou voleni oprávněnými voliči tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva na dobu čtyř let. Počet členů je 25. Zastupitelstvo rozhoduje v základních věcech samostatné působnosti obce, může vydávat v mezích své působnosti obecně závazné vyhlášky a musí zřídit své výbory – finanční a kontrolní.

Rada města Otrokovice

Rada města Otrokovice je výkonným orgánem Města v oblasti samostatné působnosti, je tvořena starostou, místostarostou a dalšími pěti radními volenými zastupitelstvem města. Rada města může v přenesené působnosti vydávat nařízení města. Dále může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise – např. dopravní, sociální.

Starosta města

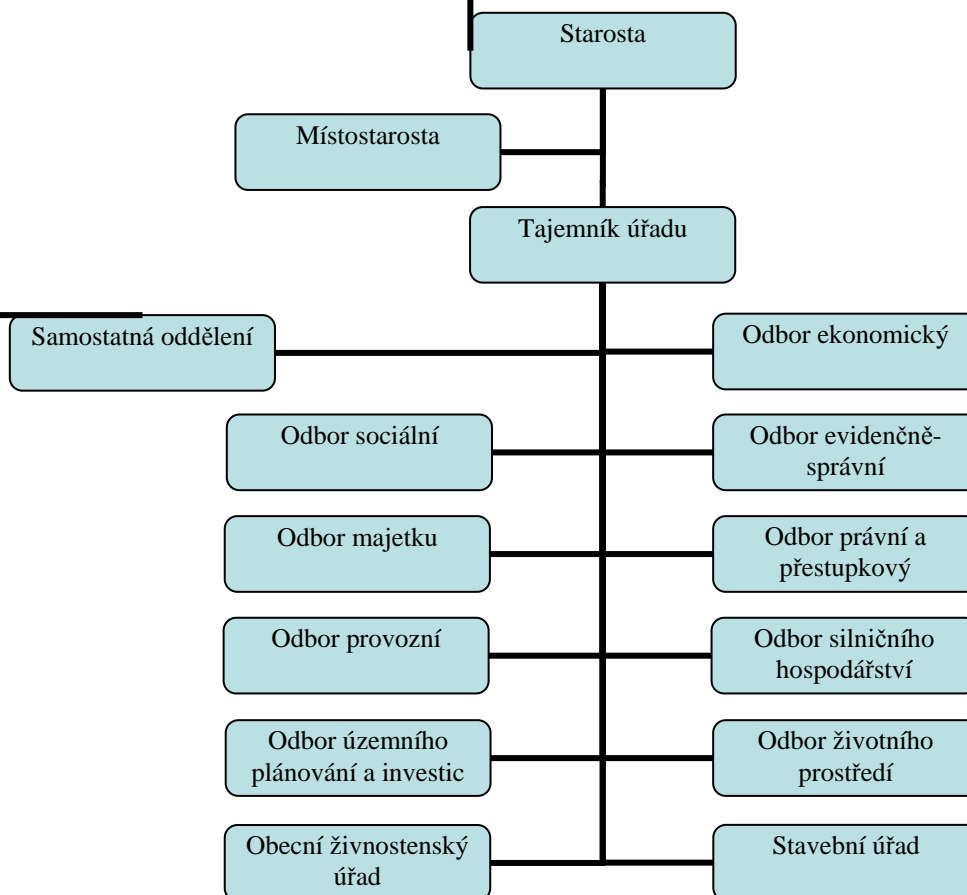
Starosta města je volen Zastupitelstvem z řad jeho členů, zastupuje město navenek a stojí v čele Městského úřadu.

Městská policie

Městská policie je tvořena zaměstnanci města – strážníky městské policie.

Městský úřad Otrokovice

Městský úřad Otrokovice tvoří starosta města, místostarosta města, tajemník městského úřadu a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. Jeho organizační struktura (viz organizační diagram 1) je dána Organizačním řádem úřadu, který upravuje organizaci úřadu, rozdělení pravomocí (tzn. kompetence jednotlivých odborů a oddělení) v úřadu, zásady činností a řízení úřadu a jeho jednotlivých organizačních složek.

Organizační diagram 1. Organizační struktura Městského úřadu Otrokovice

4.2.3. Právnícké osoby založené nebo zřízené městem Otrokovice

Město Otrokovice ve své samosprávné činnosti zajišťuje řadu lokálních veřejných služeb. K této činnosti zřídila nebo založila na svém území místní organizace. Tyto organizace mají jednak formu obchodních společností a jednak podobu příspěvkových organizací. Na území města Otrokovice fungují čtyři obchodní společnosti a šest příspěvkových organizací:

Otrokovická BESEDA, s. r. o. - tato organizace byla založena městem v roce 1997 jako následnická organizace závodního klubu a je pověřena zajišťováním společenského života ve městě.

Městská poliklinika s. r. o. Otrokovice - byla založena v roce 1995 a jejím rozhodujícím předmětem činnosti je realitní činnost, pronájem a půjčování movitých věcí, zprostředkování služeb, hostinská činnost, kopírovací práce a poskytování technických služeb.

Technické služby Otrokovice, s. r. o. - společnost byla založena v roce 1999 a ve své činnosti navázala na činnost stejnojmenné příspěvkové organizace. Technické služby pečují o místní komunikace, veřejné osvětlení, veřejnou zeleň, zajišťují provoz systému komunálního odpadu a jsou správcem městského hřbitova.

TEHOS, s. r. o. - společnost byla založena v roce 1994 a mezi hlavní úkoly této společnosti patří rozvod a prodej tepla a správa a údržba městských nemovitostí.

SENIOR, příspěvková organizace - provozuje penziony pro starší občany v Otrokovicích.

Základní školy – Hlavní, Mánesova, T. G. Masaryka.

Mateřská škola - zajišťuje předškolní výchovu.

DDM Sluníčko, příspěvková organizace - pracovníci domu dětí a mládeže zajišťují volnočasové aktivity pro děti a mládež.

4.3. Činnost odboru ekonomického

4.3.1. Činnost v oblasti samostatné působnosti

Odbor ekonomický je jedním z nejdůležitějších odborů Městského úřadu (organizační struktura viz organizační diagram 2). V oblasti samostatné působnosti působí:

- a) na úseku finančního managementu sleduje a analyzuje aktuální finanční situaci města a optimalizuje využití bankovních služeb pro potřeby města, vyhodnocuje stav volných finančních prostředků města a předkládá orgánům města návrhy na jejich optimální využití,
- b) na úseku finanční účtárny vede účetnictví města včetně účetnictví organizačních složek města, provádí za město platební a zúčtovací styk v souladu se schváleným rozpočtem města,
- c) na úseku pokladny úřadu zajišťuje hotovostní příjmy a výdaje města, prodej cenin a stravenek a metodicky řídí a kontroluje činnost příručních pokladen úřadu,
- d) na úseku rozpočtu města zpracovává návrh rozpočtu města, a předkládá jej k projednání finančnímu výboru zastupitelstva a radě a zpracovává příslušný materiál pro zastupitelstvo, informuje orgány města o plnění schváleného rozpočtu města a navrhuje opatření k řešení finančních otázek a změny rozpočtu, zpracovává návrh závěrečného účtu hospodaření města za uplynulý kalendářní rok a předkládá jej k projednání finančnímu výboru zastupitelstva a radě a zpracovává příslušný materiál pro zastupitelstvo,
- e) na úseku účelových fondů města zabezpečuje agendu fondu obnovy (záplavové úvěry) Fondu rozvoje bydlení města a Fondu zaměstnavatele,
- f) na úseku controllingu provádí analýzu ekonomických výstupů včetně rozborů rizik hospodaření a činnosti města a aplikaci výsledků těchto analýz a rozborů a dále spolupracuje na hodnocení investičních variant a plánů investic z pohledů finančního zajištění a případných rizik,
- g) dále například zabezpečuje
 - evidenci a výdej pokutových bloků,
 - finanční vztahy se státem a krajem,
 - pojištění města ,
 - právní vymáhání pohledávek města ve spolupráci s odborem právním a přestupkovým ,

- inventarizace majetku města,
- přípravu podkladů pro rozhodování orgánů města ve věcech peněžitých darů a dotací, nejde-li o působnost jiné organizační jednotky úřadu,
- úkoly při výplatách a vyúčtování peněžitých darů, grantů a dotací, které schválily příslušné orgány města,
- vedení evidence finančních a pojistných smluv města,
- zpracování a podání přiznání daně z příjmů právnických osob a daně darovací.

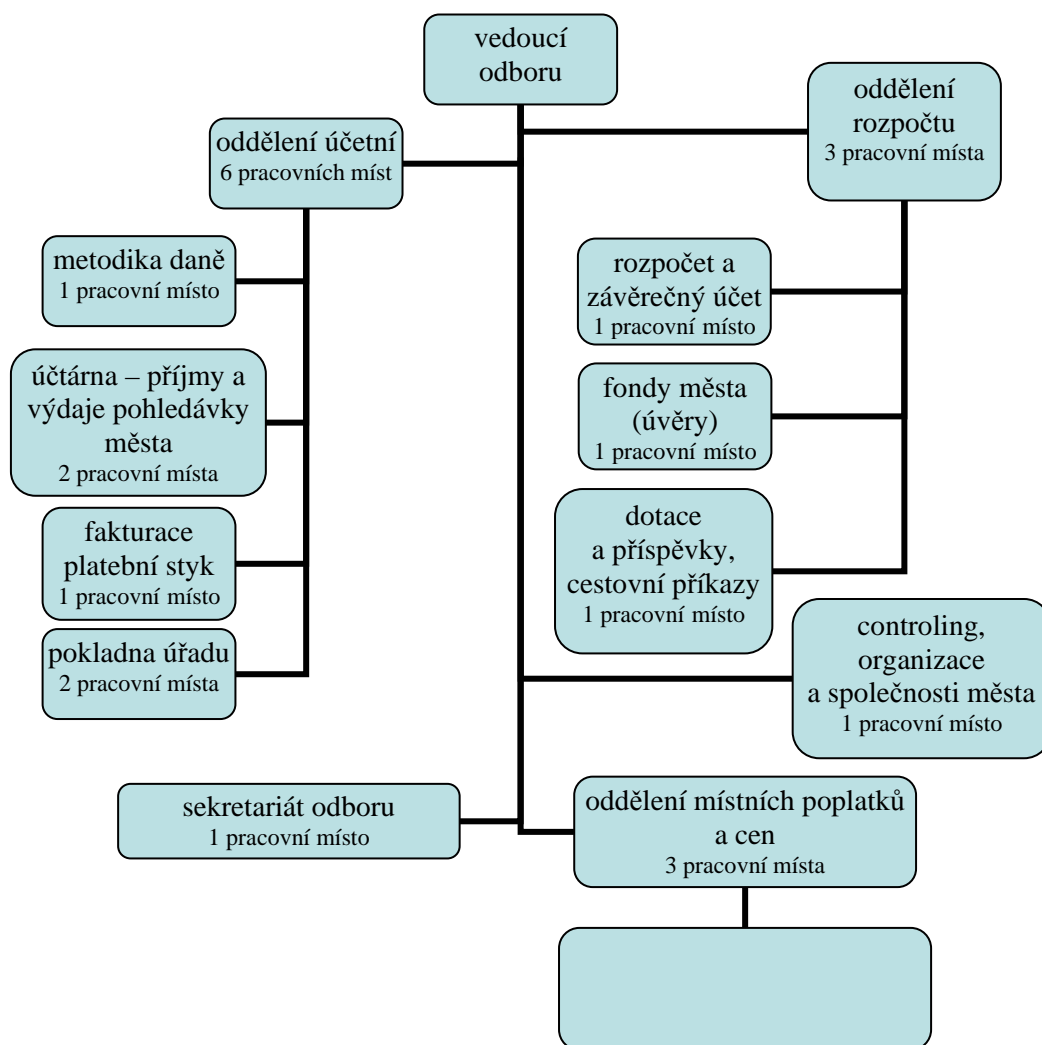
4.3.2. Činnost v oblasti přenesené působnosti

Odbor ekonomický také vykonává státní správu z základním rozsahu přenesené působnosti Městského úřadu:

- a) podle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů např. vydávání povolení k provozu výherních hracích přístrojů a rovněž loterií a tombol, vykonávání státního dozoru,
- b) na úseku místních poplatků jako správce daně podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů pro místní poplatky podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a podle příslušných obecně závazných vyhlášek města,
- c) na úseku cen podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů a podle zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů (např. provádění cenové kontroly).

Odbor ekonomický vykonává v koordinaci s odborem právním a přestupkovým státní správu v základním rozsahu přenesené působnosti obecního úřadu, v rozsahu pověřeného obecního úřadu a v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na úseku vymáhání daní a poplatků a jiných peněžitých závazků ve věcech přenesené působnosti podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, a to pro rozhodnutí vydaná orgány města.

Organizační diagram 2. Organizační struktura ekonomického odboru

5. MÍSTNÍ POPLATKY VE MĚSTĚ OTROKOVICE

§ 14 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích obsahuje zmocnění pro obce vydat obecně závaznou vyhlášku, kterou zavede místní poplatky. Pravomoc vydávat obecně závaznou vyhlášku je vyhrazena zákonem o obcích pouze zastupitelstvu obce. Tento orgán obce je povinen zajistit nejen správnost vyhlášky, ale i soulad se všemi právními předpisy včetně zákonem stanoveného postupu nezbytného pro zajištění její platnosti a účinnosti.

Místní poplatky v současné podobě byly ve městě Otrokovice zavedeny obecně závaznou vyhláškou města Otrokovice č. 8/2003, o místních poplatcích, kterou dne 18. 11. 2003 schválilo Zastupitelstvo města Otrokovice usnesením ZMO č. 148/11/2003. Tato obecně závazná vyhláška nabyла účinnosti dnem 1. ledna 2004 a jsou v ní provedeny nezbytné změny vynucené novelou zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška je každoročně novelizována dodatkem o výši a výpočtu poplatku za komunální odpad na daný kalendářní rok.

Touto obecně závaznou vyhláškou se pro územní obvod města Otrokovice zavádí místní poplatky a upravují se podrobnosti jejich vybírání, zejména se stanovují konkrétní sazby zavedených místních poplatků, ohlašovací povinnosti ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případná osvobození od zavedených místních poplatků.

Město Otrokovice vybírá tyto místní poplatky:

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- c) poplatek ze vstupného,
- d) poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- e) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

5.1. Poplatek ze psů

Poplatek se platí ze psa, který dovrší stáří 3 měsíců. Poplatníkem od 1. 1. 2004 je držitel psa (do 31. 12. 2003 to byl vlastník psa). V případě psů bude držitelem ten, který bude prokazatelně mít psa u sebe, bude o něj pečovat, zajišťovat jeho potřeby a případně jej bude využívat.

Poplatek se platí obci podle místa trvalého pobytu nebo sídla držitele. Při držení psa po dobu kratší než 1 rok se platí v poměrné výši, který odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců.

Tab. 1. Sazba poplatku

<i>Poplatník</i>	<i>Místo chovu psa</i>	<i>Sazba poplatku za prvního psa</i>	<i>Sazba poplatku za každého dalšího psa</i>
<i>Fyzická osoba</i>	rodinný dům	300 Kč	450 Kč
	bytový dům	1 000 Kč	1 500 Kč
<i>Fyzická osoba - důchodce</i>	rodinný dům	60 Kč	90 Kč
	bytový dům	200 Kč	300 Kč
<i>Právnícká osoba</i>		1 000 Kč	1 500 Kč

Pozn.: Poživateli důchodu jsou myšleni poživatelé starobního, plného invalidního, vdovského nebo vdoveckého anebo sirotčího důchodu.

Zdroj: Městský úřad Otrokovice

Poplatek je splatný, pokud dojde ke vzniku poplatkové povinnosti v průběhu kalendářního roku, jednorázově na zbytek kalendářního roku do 30 dnů ode dne vzniku poplatkové povinnosti. Pokud poplatková povinnost vznikla nebo trvá k 1. lednu:

- a) a celková výše poplatku nepřevyšuje 300,- Kč, jednorázově do 31. ledna příslušného roku,
- b) a celková výše poplatku je vyšší než 300,- Kč a zároveň nižší než 1000,- Kč, ve dvou stejných splátkách vždy na polovinu kalendářního roku, první do 31. ledna a druhá do 31. července příslušného roku,
- c) a celková výše poplatku je 1000,- Kč a více, ve čtyřech stejných splátkách vždy na kalendářní čtvrtletí, první do 31. ledna, druhá do 30. dubna, třetí do 31. července a čtvrtá do 31. října příslušného roku.

Ohlašovací povinnost je stanovena do 30 dnů ode dne, kdy předmětná skutečnost nastala (nabytí psa staršího 3 měsíců nebo dovršení tohoto stáří u psa, který je v držbě; pozbytí držby psa, každou změnu mající vliv na výši poplatku, případně osvobození atd.). Správce poplatku vydá poplatníkovi, který splnil ohlašovací povinnost známku pro psa.

Od poplatků ze psů je ze zákona osvobozen držitel psa, kterým je:

- a) osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu,
- b) osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu osob uvedených v písm. a),
- c) osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy,
- d) osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis, např. uživatel honitby dle zákona o myslivosti.

Poplatek se dále neplatí ze psů:

- a) užívaných Policií České republiky,
- b) s výcvikem k záchranářským účelům, pokud poplatník předloží příslušné osvědčení o výcviku,
- c) převzatých z útulku pro psy, za něž město platilo útulku úhradu; toto osvobození trvá po dobu jednoho roku ode dne převzetí psa z útulku,
- d) chovaných (umístěných) v osadách Terezov a Buňov.

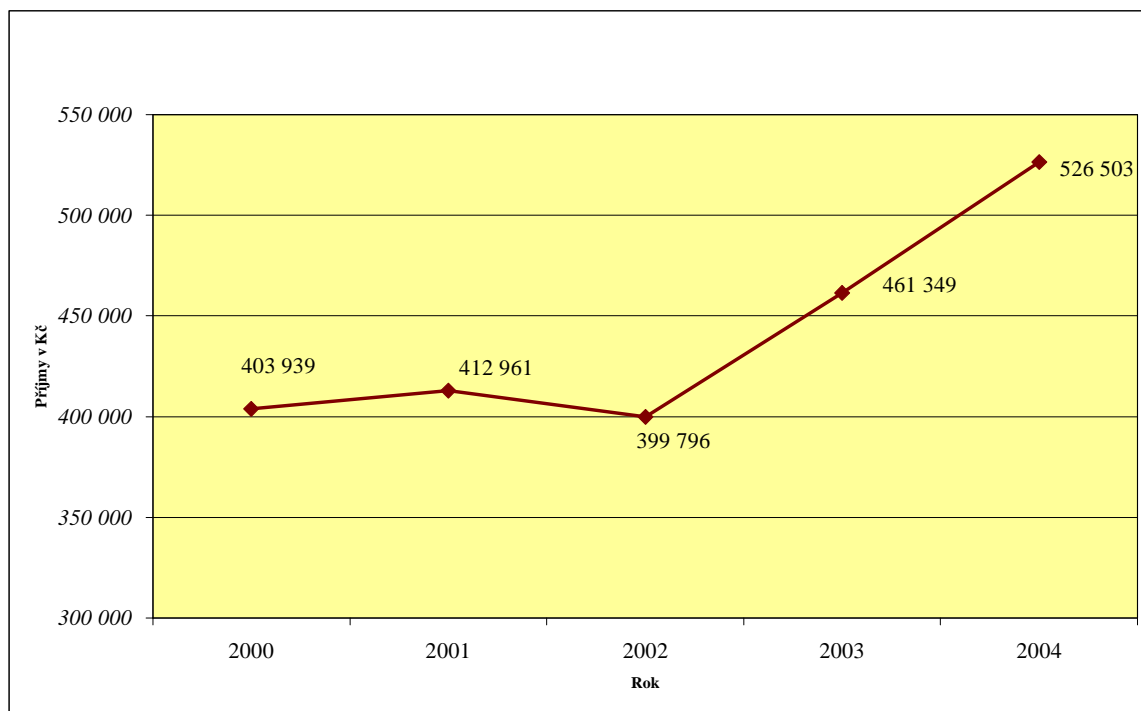
Držitel psa je povinen zajistit, aby jeho pes byl vydanou známkou trvale označen. Vydaná známka je nepřenositelná na jiného psa. Správce poplatku a Městská policie Otrokovice provádí kontrolu, zda je dodržována tato povinnost.

Tab. 2. Evidence držení psů ve městě Otrokovice

<i>Rok</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Počet držitelů	827	906	1 008	1 044	1 206
Počet psů	862	946	1 065	1 097	1 373

Zdroj: Městský úřad Otrokovice

Graf 1: Vývoj poplatku ze psů v letech 2000 - 2004

Zdroj: vlastní

Z grafu 1 je patrné, že tento poplatek má rostoucí charakter. V roce 2004 bylo zaregistrováno celkem 1 290 poplatníků.

5.2. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým je provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa, užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo pro potřeby tvorby filmových a televizních děl.

Poplatku za užívání veřejného prostranství podléhají místa na území města, která jsou stanovena jako veřejná prostranství. Jednotlivá veřejná místa jsou přesně vymezena v obecně závazné vyhlášce č. 8/2003 a jsou to:

- a) náměstí 3. května včetně všech ploch veřejné zeleně na tomto náměstí,
- b) místní komunikace včetně chodníků,
- c) veřejně přístupné účelové komunikace a zpevněné plochy ve vlastnictví města,
- d) veřejně přístupná podloubí a průchody v objektech ve vlastnictví města,
- e) městské tržiště (na Havlíčkově ulici, u pošty na sídlišti Trávníky, u parku na Tylově ulici),
- f) park před Společenským domem na Bahňáku ohraničený ulicemi Tylova, Erbenova a třídou T. Bati,
- g) park u objektu polikliniky na tř. Osvobození,
- h) plochy parkového charakteru u kostela sv. Anny v Kvítkovicích, na sídlišti Trávníky u křižovatky ulic Hlavní a J. Valčíka, před vlakovým nádražím, před kostelem sv. Vojtěcha a za Společenským domem na Bahňáku,
- i) plochy sídlištní a uliční zeleně neuvedené v předchozích ustanoveních, pokud jsou na pozemcích ve vlastnictví města.

Poplatku za užívání veřejného prostranství nepodléhají a veřejným prostranstvím pro účely této obecně závazné vyhlášky nejsou prostory, které jsou vyňaty z obecného užívání a jsou i dočasně přenechány konkrétním subjektům na základě písemné smlouvy uzavřené s městem.

Poplatek za užívání veřejného prostranství platí každá fyzická i právnická osoba, která užívá veřejné prostranství způsobem uvedeným v obecně závazné vyhlášce.

Zvláštní užívání veřejného prostranství musí být v souladu se zvláštními právními předpisy.

Sazba poplatku za užívání veřejného prostranství se stanovuje za každý i započatý užívaný m² veřejného prostranství a za každý i započatý den zpoplatnění užívání takto:

- a) při provádění výkopových prací v pozemních komunikacích poplatek činí 10,- Kč, při provádění výkopových prací v jiných případech 5,- Kč,
- b) za umístění dočasných staveb a zařízení pro poskytování prodeje (např. přenosný prodejní pult nebo prodejní stánek) na městských tržištích nebo na Radou města Otrokovice určených veřejných prostranstvích při akcích pořádaných nebo spolupřádaných městem Otrokovice poplatek činí 50,- Kč; za umístění prodejního zařízení v jiných případech poplatek činí 100,- Kč,
- c) za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování služeb (např. restaurační zahrádka) poplatek činí 10,- Kč,
- d) za umístění reklamního zařízení poplatek činí 100,- Kč
- e) za umístění stavebního zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí poplatek činí 2,- Kč,
- f) za umístění skládek poplatek činí 2,- Kč,
- g) za vyhrazení trvalého parkovacího místa poplatek činí 10,- Kč,
- h) za užívání pro kulturní a sportovní akce poplatek činí 2,- Kč,
- i) za užívání pro reklamní akce poplatek činí 10,- Kč,
- j) za užívání pro potřeby filmových a televizních děl poplatek činí 10,- Kč.

Pokud poplatník požádá o stanovení poplatku paušální částkou a pokud jde o zpoplatněné užívání trvajícím nepřetržitě déle než 30 dnů, může být poplatek stanoven paušální částkou.

Splatnost poplatku stanoveného denní sazbou je před započítáním užívání na celou ohlášenou dobu užívání. Poplatek stanovený paušální částkou je splatný do 30 dnů od ohlášení zpoplatněného užívání nebo v případě stanovení paušální částky Radou města Otrokovice do 30 dnů od stanovení paušálního poplatku.

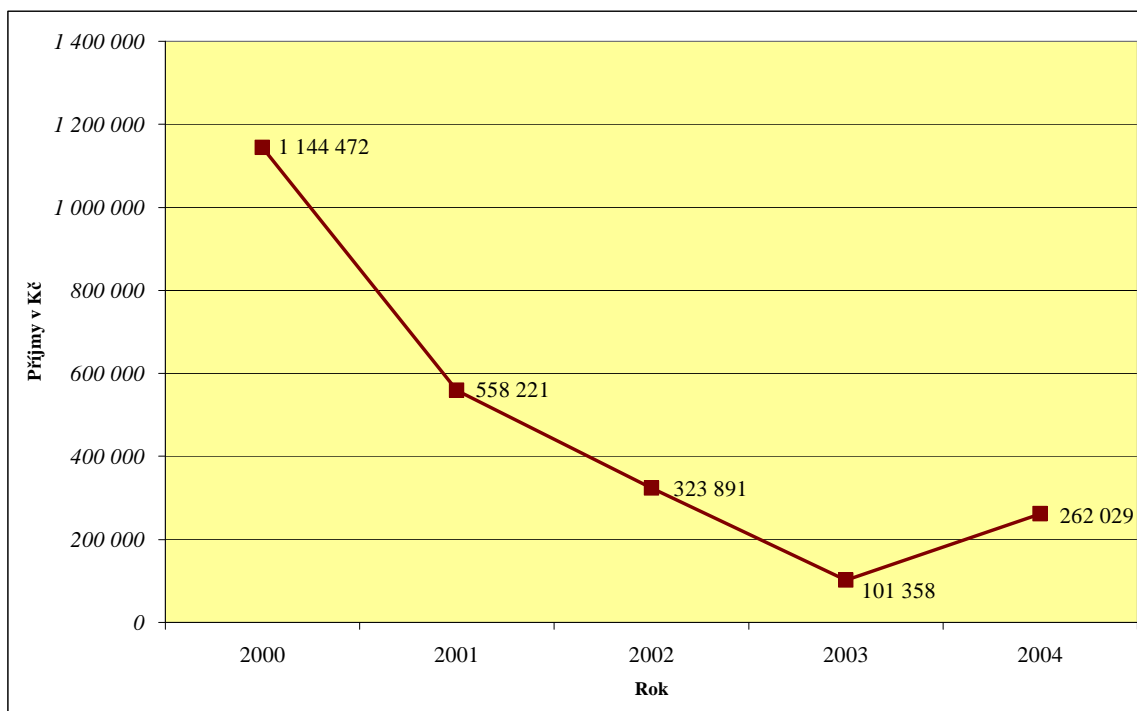
Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku zpoplatnění užívání před jeho započítáním. Pokud jde o zpoplatněné užívání, které má trvat po dobu delší než 5 dnů, je povinen

poplatník provést ohlášení správci poplatku písemně ve lhůtě alespoň 15 dnů před započítáním užívání. Ohlášení správci podléhá i užívání osvobozené od poplatku. Nárok na osvobození od poplatku je poplatník povinen prokázat při ohlášení.

Poplatek se neplatí:

- za užívání pro akce, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely,
- za vyhrazení trvalého parkovacího místa pro osoby zdravotně postižené,
- při vyhrazení spočívajícím v umístění jednoho přenosného reklamního zařízení typu „A“ před provozovnu, ke které se reklama na tomto reklamním zařízení vztahuje, pokud je tím zabráno veřejné prostranství o výměře nepřesahující 1 m² a umístění je omezeno pouze na otevírací dobu příslušné provozovny,
- za každé vyhrazení trvalého parkovacího místa pro Policii České republiky,
- při užívání z důvodu odstraňování havárie inženýrských sítí po dobu nepřesahující 7 dnů,
- při provádění výkopových prací z podnětu města nebo příspěvkové organizace založené městem anebo obchodní společností, jejímž jediným společníkem je město.

Graf 2: Vývoj poplatku za veřejné prostranství

Zdroj: vlastní

Tab. 3. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství
v letech 2000 - 2004

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství	Rok				
	2000	2001	2002	2003	2004
Tržiště	888 290	436 730	202 225	x	x
Ostatní	256 182	121 491	121 666	101 358	262 029
Příjmy celkem	1 144 472	558 221	323 891	101 358	262 029

Zdroj: Městský úřad Otrokovice

Z tabulky 2 je patrné, že největší podíl na poplatku za užívání veřejného prostranství měla v letech 2000 a 2001 městská tržiště. Po zavedení Tržního řádu v roce 2001 se příjmy z poplatku snížily vzhledem k roku 2000 přibližně o polovinu.

Vzhledem k tomu, že město Otrokovice preferuje prodej v „kamenných obchodech“, vydala k 1. 6. 2001 Rada města Otrokovice nový Tržní řád, který stanovuje v souladu s živnostenským zákonem podmínky pro nabídku, prodej a poskytování služeb mimo provozovnu určenou k tomuto účelu. Tímto nařízením je na městských tržištích zakázáno poskytování všech služeb a prodej všech druhů zboží, s výjimkou prodeje ovoce, zeleniny, přísad, semen, lesních plodů, koření, včelích produktů, řemeslných

a rukodělných výrobků, vajec a květin. Na zastřešeném tržišti je navíc ještě povolen prodej ryb a vánočních stromů, ale pouze v předvánočním období.

V současné době není zvláštním užíváním veřejného prostranství ve smyslu obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích užívání pevně zbudovaných prodejních pultů na městském tržišti. Za toto užívání se hradí smluvní cena stanovená Radou města Otrokovice a správcem městských tržišť je pověřena obchodní společnost města – Technické služby Otrokovice, s.r.o.

5.3. Poplatek ze vstupného

Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Poplatníkem je každá fyzická i právnická osoba, která akci pořádá (pořadatel).

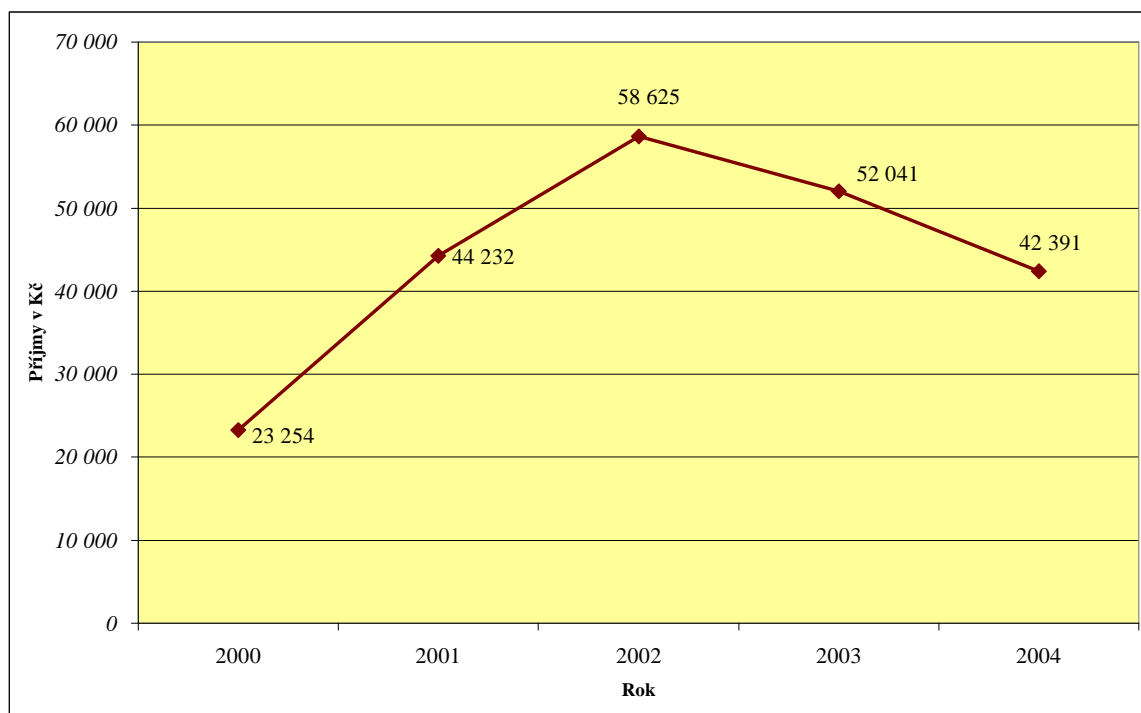
Sazba poplatku ze vstupného činí 10 % z úhrnné částky vybraného vstupného. Poplatek je splatný do 30 dnů ode dne konání akce. Poplatek stanovený paušální částkou je splatný do 30 dnů ode dne stanovení poplatku paušální částkou.

Poplatník je povinen nejpozději 15 dnů před konáním akce písemně ohlásit správci poplatku její konání. Toto neplatí, je-li poplatek ze vstupného stanoven paušální částkou.

Poplatek ze vstupného se neplatí:

- u akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely,
- u akcí, které pořádá příspěvková organizace založená městem nebo obchodní společností, jejímž jediným společníkem je město,
- u akcí určených žákům mateřských, základních nebo středních škol, jde-li o akce pořádané příslušnou školou a na něž mají přístup pouze žáci, jejich zákonní zástupci a případně pracovníci dané školy.

Graf 4: Vývoj poplatku ze vstupného

Zdroj: vlastní

Z grafu 4 je patrný růst tohoto poplatku do roku 2002. Od roku 2002 výše vybraného poplatku klesá. V současné době se vstupné, které je zpoplatňováno místním poplatkem ze vstupného, vybírá na území města jen ve dvou provozovnách opakovaně, v ostatních jde jen o jednorázové nahodilé akce. Důvodem poklesu příjmu z tohoto poplatku může být i fakt, že stále více majitelů místních diskoték upouští od výběru vstupného.

5.4. Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Poplatku podléhá každý podle zvláštních právních předpisů povolený výherní hrací přístroj. Poplatek za přístroj platí a poplatníkem tohoto poplatku je provozovatel přístroje.

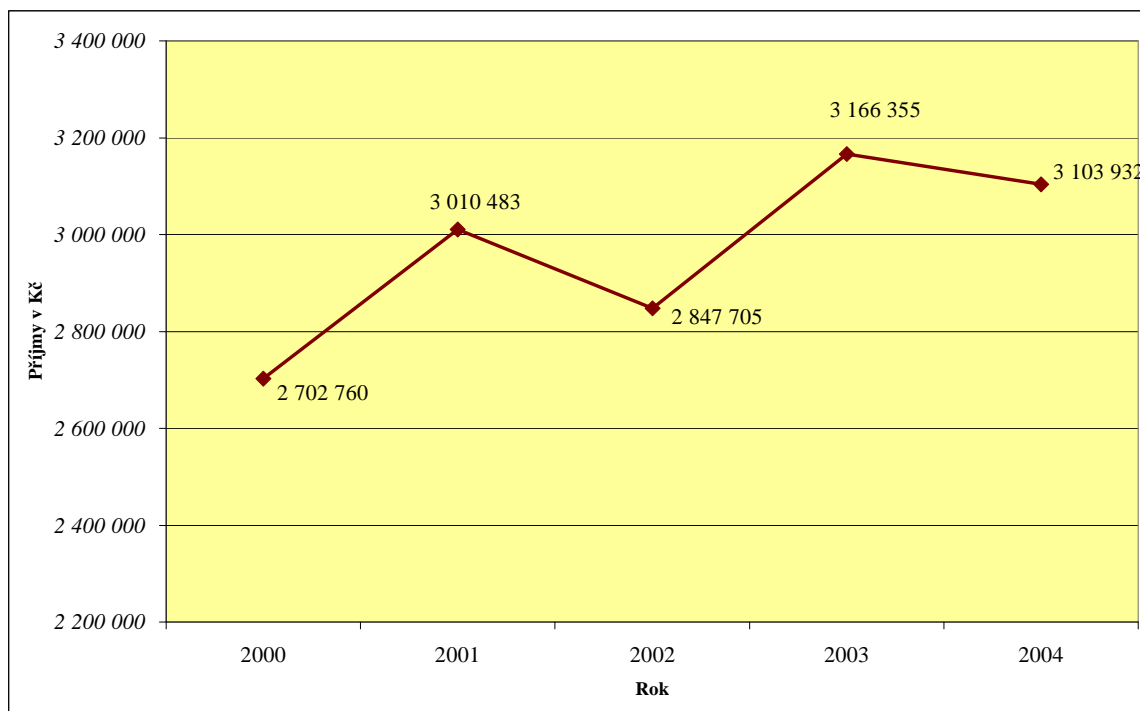
Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj činí za každý provozovaný přístroj 5000 Kč na tři měsíce.

Poplatek se platí předem zálohově na období, které je ohraničeno dnem uvedení přístroje do provozu a posledním dnem doby, na kterou bylo vydáno povolení k provozování přístroje. Splatnost poplatku je do 30 dnů ode dne uvedení přístroje do provozu.

Provozovatel je povinen písemně ohlásit správci poplatku uvedení přístroje do provozu, a to do 7 dnů od uvedení přístroje do provozu. Při ohlášení je provozovatel povinen doložit povolení k provozování přístroje a protokol vyhotovený podle zvláštních předpisů.

Poplatek se platí za dobu ode dne uvedení přístroje do provozu do dne ukončení provozu přístroje.

Graf 5: Vývoj poplatku za provozovaný výherní hrací přístroje

Zdroj: vlastní

V minulém roce došlo u tohoto poplatku k mírnému poklesu, ale i přesto přináší tento poplatek do rozpočtu města nemalé částky. Do zavedení poplatku za komunální odpad byl tak tento poplatek nejvýnosnějším místním poplatkem. V současné době stojí na druhém místě.

5.5. Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „poplatek za komunální odpad“)

Poplatníky tohoto poplatku jsou:

- a) fyzické osoby, které mají ve městě trvalý pobyt,
- b) fyzické osoby, které mají ve vlastnictví stavbu nacházející se na území města určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba.

Poplatek je možno odvádět za domácnost společným zástupcem a za rodinný nebo bytový dům může být poplatek odváděn vlastníkem nebo správcem domu.

Sazba poplatku za komunální odpad je stanovena pro rok 2005 na 480,- Kč za osobu poplatníka na kalendářní rok. Sazba poplatku se skládá ze dvou částek:

- z částky 250,- Kč, která je stanovena na základě skutečných nákladů města Otrokovice v roce 2003 na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu ,
- z částky 230,- Kč, která se užívá na úhradu některých nákladů na sběr a svoz tříděného komunálního odpadu.

Rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu

Skutečné náklady města Otrokovice v roce 2003 na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu činily 5292000 Kč (hodnota A).

Počet obyvatel s trvalým pobytem ve městě Otrokovice ke dni 1. 1. 2004: 19 107 (hodnota B)

Počet rekreačních staveb, v nichž není přihlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba: 312 (hodnota C)

Podíl $A/(B+C)$: $5292000/ 19419 = 273$ Kč (skutečné náklady města Otrokovice v roce 2003 na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu poplatníka).

Základem pro výpočet poplatku jsou vždy skutečné náklady města z minulého roku. Důvodem je fakt, že obecně závazná vyhláška např. pro rok 2005 musí být schválena do

konce roku 2004. V této době, ale samozřejmě ještě není účetnictví roku 2004 uzavřeno, a proto nemůžeme z jeho výsledků ve svých výpočtech vycházet.

Náklady na provoz systému nakládání s komunálním odpadem, které nejsou pokryty z výběru poplatku za komunální odpad, hradí město Otrokovice ze svých dalších rozpočtových prostředků.

Splatnost poplatku za komunální odpad je vždy do 30. dubna daného kalendářního roku.

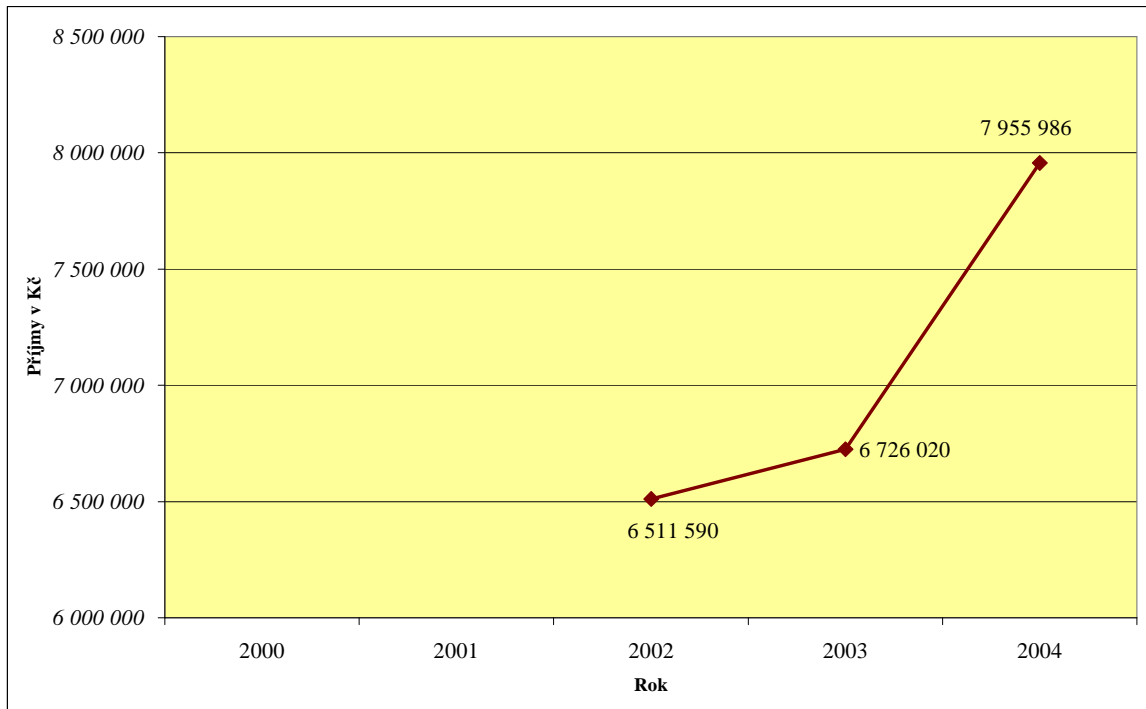
Skutečnosti rozhodné pro vznik, změnu nebo zánik poplatkové povinnosti je poplatník povinen nahlásit písemně do 30 dnů od posledního dne měsíce, kdy k dané skutečnosti došlo.

Od poplatku jsou osvobozeni:

- a) poplatníci, jejichž poplatková povinnost vznikla v roce jejich narození, a to do 31. prosince daného roku, v němž se narodili
- b) poplatníci, kteří mají ve městě Otrokovice trvalý pobyt a současně vlastní stavbu určenou k individuální rekreaci na území města Otrokovice (jsou osvobozeni od poplatku za tuto rekreační stavbu
- c) osoby, které se v roce předchozím fakticky zdržovaly mimo území města více než 335 dnů z důvodu pobytu:
 - mimo území České republiky, nebo
 - v léčebně dlouhodobě nemocných, anebo
 - v ústavu sociální péče.

Pokud o osvobození požádají a pokud délku pobytu mimo území města a jeho důvod prokazatelně doloží správci poplatku nejpozději do dne splatnosti poplatku na daný rok.

Graf 6: Vývoj poplatku za komunální odpad

Zdroj: vlastní

Zavedení tohoto poplatku v roce 2002 způsobilo enormní nárůst místních poplatků. Zatímco meziroční nárůst v letech 2002 a 2003 byl pouze o 3,29 %, už v následujícím období to bylo o 18,29%. V dalším roce se dá rovněž očekávat růst poplatku, ale myslím si, že nebude tak rapidní jako v předchozím období, protože výše poplatku je ze zákona omezena a město Otrokovice se pomalu této hranici přibližuje.

Pro všechny poplatky vybírané ve městě Otrokovice platí, že pokud poplatník nesplní ohlašovací povinnost, může mu být uložena opakovaná pokuta až do výše 2 mil. Kč ve smyslu ustanovení § 37a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Pokud poplatník neuhradí místní poplatek ve stanovení výši a lhůtě splatnosti, bude tento poplatek stanoven platebním výměrem a správce může zvýšit včas nezaplacený poplatek až na trojnásobek.

Občané mohou k platbě poplatků ve městě Otrokovicích využít těchto možností:

- bezhotovostní platba na účet města
- poštovní poukázka
- hotovostní platba v pokladně

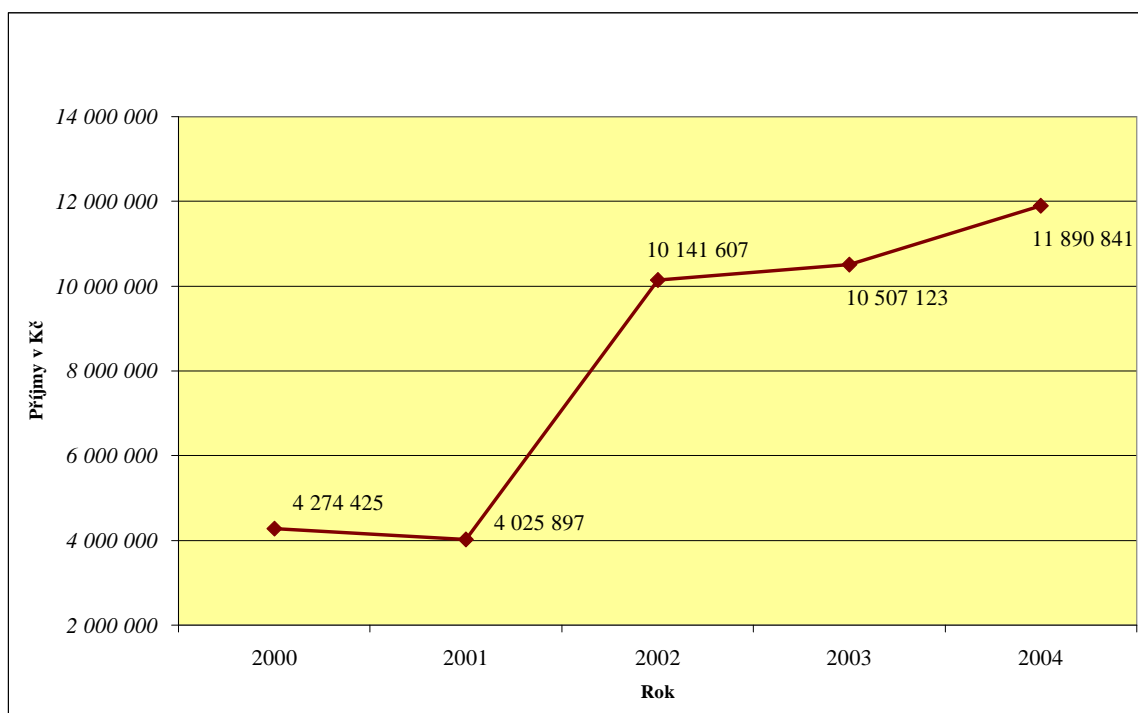
Tab. 4. Příjmy z místních poplatků v letech 2000 – 2004

Poplatek	Rok				
	2000	2001	2002	2003	2004
<i>ze psů</i>	403 939	412 961	399 796	461 349	526 503
<i>ze vstupného</i>	23 254	44 232	58 625	52 041	42 391
<i>za provozovaný VHP</i>	2 702 760	3 010 483	2 847 705	3 166 355	3 103 932
<i>za užívání VP</i>	256 182	121 491	121 666	101 358	262 029
<i>tržiště</i>	888 290	436 730	202 225	x	x
<i>komunální odpad</i>	x	x	6 511 590	6 726 020	7 955 986
celkem	4 274 425	4 025 897	10 141 607	10 507 123	11 890 841

Zdroj: Městský úřad Otrokovice

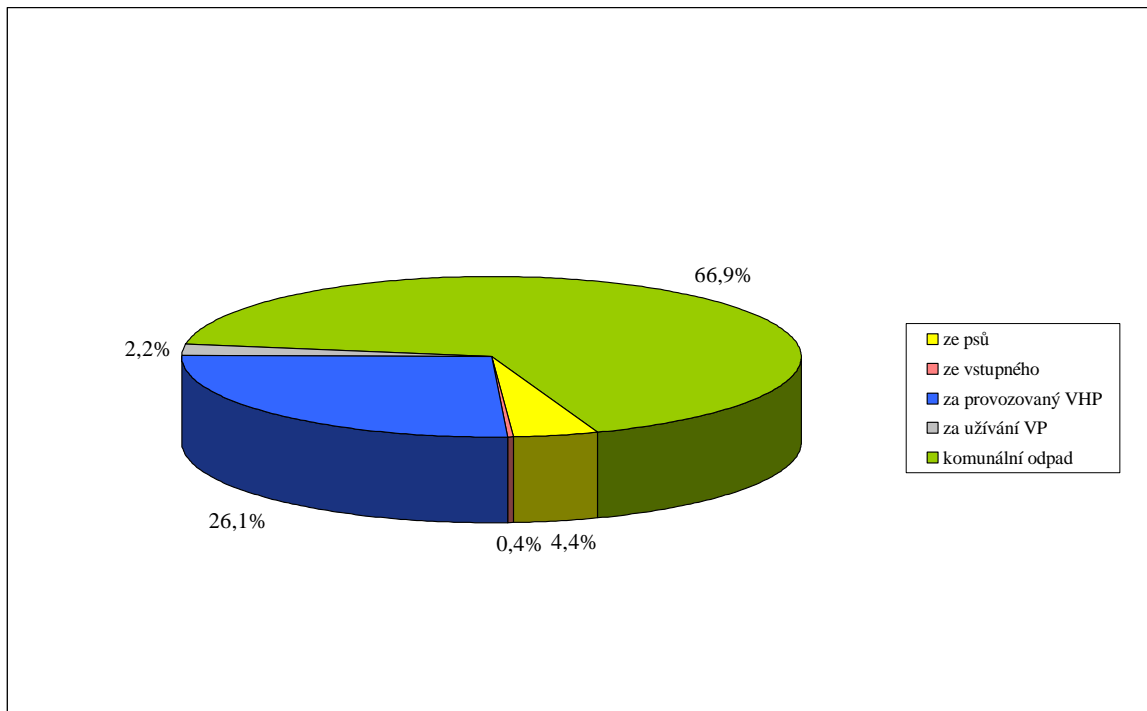
Do roku 2002 měl největší podíl na místních poplatcích poplatek ze výherní hrací přístroj, od roku tuto roli převzal poplatek za komunální odpad, který má v posledních třech letech největší podíl na místních poplatcích.

Graf 7: Výše příjmů ze všech vybíraných místních poplatků v letech 2000 - 2004

Zdroj: vlastní

Graf 8: Podíl jednotlivých poplatků na celkové výši příjmů z místních poplatků
v roce 2004

5.6. Poplatky, které město Otrokovice nevyužívá

5.6.1. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Výběr tohoto poplatku má smysl pro lázeňská města a centra turistického ruchu, kde jsou vyšší náklady na udržování a rozvíjení služeb a zařízení, které slouží a jsou budovány především pro návštěvníky těchto míst. Město Otrokovice není ani lázeňským městem, ani významným centrem turistického ruchu, a proto zde není tento poplatek využíván. Rekreační oblast Štěrковиště nelze považovat za rekreační oblast jako takovou, jelikož zde není ani kemp ani jiné ubytovací zařízení pro turisty a tato oblast slouží především občanům města Otrokovice.

5.6.2. Poplatek z ubytovací kapacity

Daný poplatek lze chápat jako určitou formu příspěvku poplatníků na zvýšené náklady obce spojené se zřizováním a udržováním obslužných zařízení a infrastruktury obce využívaných i návštěvníky, kteří se v obci přechodně a za úplatu ubytují. Město Otrokovice má svém území pouze jeden hotel a několik menších penzionů a zavedení tohoto poplatku by pravděpodobně ohrozilo jejich činnost.

5.6.3. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Účelem tohoto poplatku je omezení pohybu motorových vozidel v určité lokalitě, zklidnit historické části měst nebo zlepšit životní podmínky v určitých místech. Jelikož v Otrokovicích není ani historické centrum ani pěší zóny, město tento poplatek nevyužívá.

5.6.4. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Cílem tohoto poplatku je především získání části finančních prostředků vynaložených na vybudování stavby vodovodu a kanalizace. Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností.

V současné době není v Otrokovicích tento poplatek zaveden, ale v případě nutnosti bude zaveden samostatnou obecně závaznou vyhláškou.

5.7. Zrušené místní poplatky

Na tomto místě bych se ráda zmínila o poplatcích, které město Otrokovice vybíralo ještě před několika lety. Právě na nich je velmi dobře viditelná úzká hranice oddělující místní poplatky a daně.

5.6.5. Dislokační poplatek

Tento poplatek byl zaveden v roce 1991 a platil se za umístění všech druhů zařízení sloužících pro výdělečnou činnost ve městě (kanceláře, dílny, sklady), mající povahu nebytových prostor. Sazba poplatku činila 10 % z ročního nájemného z nebytových prostor, která byla v obci stanovena dle cenových předpisů. V roce 1993 byl tento poplatek zrušen a jeho podstatu nahradila daň z nemovitosti, zavedená zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí.

5.6.6. Poplatek za reklamní zařízení

Tento poplatek byl zaveden v roce 1992 a již v roce 1994 byl zrušen. Poplatek byl vybírán za písemná, obrazová, světelná a zvuková oznámení umístěná či provozovaná na veřejných prostranstvích, ve veřejně přístupných místnostech a ve veřejných hromadných dopravních prostředcích.

5.6.7. Poplatek z alkoholických a tabákových výrobků

Poplatek vybírán do výše 10 % z prodejní ceny prodaného alkoholického a tabákového výrobku v restauračních, kavárenských, ubytovacích a jiných zařízeních pohostinských služeb, nikoliv z maloobchodního prodeje. Tento poplatek byl zrušen k 30. 6. 1994. Dnes se s tímto bývalým poplatkem setkáváme ve formě spotřební daně.

5.8. Shrnutí

Jeden z úkolů místních poplatků je zpoplatnění takových činností, které omezují nebo obtěžují jiné občany města. Jako příklad bych uvedla venčení psů, umístění lešení na průchozí komunikaci nebo zvýšená hlučnost vycházející v době nočního klidu z místní diskotéky.

Místní poplatek ze psů je poplatek s regulačním charakterem. Předpokládá se, že obec stanoví v obecně závazné vyhlášce konkrétní hranici sazby poplatku diferencovaně a tím ovlivní zájem o chov psů v hustě zalidněných lokalitách např. na sídlištích, v lázeňských a turistických místech a historických částech měst. Protože Otrokovice nemají ani hustě zalidněná sídliště, ani historické části, není dle mého názoru nutné zavádět u tohoto poplatku diferencované sazby pro různé lokality. Zvýhodnění jsou u tohoto poplatku důchodci a lidé žijící v rodinných domech. Nástroj, který má napomoci udržovat město v čistotě, je poskytování sáčků na exkrementy majitelům psů, po zaplacení tohoto poplatku.

Účel **poplatku ze vstupného** je nejen fiskální, ale dává obcím i možnost touto formou ovlivňovat konání akcí různého druhu na území obce v souladu se správou svých záležitostí v samostatné působnosti. Na druhou stranu ve městě Otrokovice tento poplatek činí jen malou část příjmů do rozpočtu obce. Tato skutečnost vyplývá z faktu, že v současné době se vstupné, které je zpoplatňováno tímto poplatkem, vybírá na území města jen ve dvou provozovnách opakovaně, v ostatních případech jde o jednorázové nahodilé akce. Při vyhledávací činnosti spolupracuje odbor ekonomický městský úřad v Otrokovicích s městskou policií, která provádí kontrolní činnost v restauračních zařízeních města.

Poplatek za užívání veřejného prostranství má kromě funkce fiskální i funkci regulační. Zábor veřejného prostranství v některých případech ztěžuje udržování veřejného pořádku v obci a brání užívání veřejných prostor způsobem, ke kterému byly určeny (zábor místních komunikací, veřejné zeleně, parků apod.). Obec může prostřednictvím poplatku, tzn. jeho zavedením a určením výše sazby, ovlivňovat nejen dobu, na kterou je veřejné prostranství v záboru, ale i jeho rozsah.

Účel **místního poplatku za komunální odpad** je především fiskální tj. získání finančních prostředků na zajištění provozu přijatého systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Povinnost platit poplatek mají tedy všechny fyzické osoby bez ohledu na množství vyprodukovaného odpadu.

Maximální možná výše **poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj** byla zvolena z důvodu regulační funkce poplatku. Do rozpočtu města tak plynou z tohoto poplatku poměrně vysoké příjmy, které může obec využít na jiné veřejně prospěšné účely. Častými kontrolami městské policie nebylo navíc zjištěno ani „gamblerství“ mladistvích, ani jiné problémy s tímto spojené.

Aktivita, které obyvatelé ve velké míře vůbec nepocítí, nebo které přinášejí prospěch městu, popřípadě místním podnikům, by se dalšími poplatky zatěžovat neměly. Zde bych zmínila například ubytovací služby ve městě Otrokovice. Většina ubytovacích zařízení zde slouží jako ubytovny pro dělníky, nekonají se zde žádné konference a turistický ruch je minimální. Z tohoto důvodu by bylo zbytečné zde zavádět poplatek z ubytovací kapacity.

Stejně tak nedůležitý je v tomto případě poplatek za lázeňský a rekreační pobyt. Teoreticky by bylo možné ho vybírat v rekreační oblasti Štěrkoviště, ale vzhledem k tomu, že tato oblast slouží především obyvatelům města Otrokovice, bylo by zavedení tohoto poplatku dle mého názoru neúčelné.

Ze získaných podkladů a informací o možnostech využívání místních poplatků, považuji skladbu uplatňovaných poplatků ve městě Otrokovice za odpovídající jeho potřebám.

6. VYMÁHÁNÍ POPLATKOVÝCH NEDOPLATKŮ

V zákoně jsou taxativně vyjmenovány druhy místních poplatků, které mohou být v obci zavedeny. Tyto místní poplatky mají fakultativní povahu a povinnost k jejich úhradě vzniká teprve poté, co jsou zavedeny obecně závaznou vyhláškou obce. Je tomu tak proto, že zavedení místních poplatků spadá do samostatné působnosti obce a je pouze na obci, které poplatky na svém území zavede.

K řízení o místních poplatcích není věcně příslušná obec, ale obecní úřad, který tuto činnost vykonává v rámci přenesené působnosti. Pokud je rozhodnutí vydáno věcně nepříslušným orgánem, je neplatné.

Obecní úřad má oprávnění a tím i povinnost činit veškerá opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění poplatkových povinností. Má právo vyhledávat poplatkové subjekty, poplatky vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat nebo kontrolovat.

6.1. Vyměření místního poplatku

Jednou ze základních zásad poplatkového řízení je zásada součinnosti. Tato zásada vyjadřuje právo poplatkového subjektu úzce spolupracovat v řízení se správcem poplatku a na druhé straně vyjadřuje i povinnost správce poplatku tuto součinnost s poplatkovým subjektem zajistit. Uvedená zásada je splněna tím, že je poplatkovému subjektu zaslána výzva, na základě které správce poplatku požaduje na poplatníku sdělení rozhodných skutečností, které mají vliv na výši poplatkové povinnosti (např. stáří psa). Správce poplatku tak naposledy vybízí poplatkový subjekt, aby příslušný poplatek uhradil bez vyměření.

Pokud poplatkový subjekt na tuto výzvu nereaguje a poplatek neuhradí ve stanovené lhůtě nebo ve stanovené výši, vyměří mu správce poplatku poplatek, případně jeho navýšení, platebním výměrem. Platební výměr má formu rozhodnutí a musí splňovat tyto náležitosti:

- označení oprávněného správce, který platební výměr vydal
- číslo jednací, případně i číslo platebního výměru, datum podpisu platebního výměru, které je dnem jeho vydání

- přesné označení příjemce rozhodnutí
- výrok s uvedením právních předpisů, podle kterých bylo rozhodováno a jde-li o peněžité plnění, také částku a číslo účtu příslušné banky, na nějž má být částka zaplacená
- lhůta k plnění
- poučení o místě, době a formě podání opravného prostředku s upozorněním na vyloučení odkladného účinku
- vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka správce daně s uvedením jména, příjmení a funkce a otisk razítka se státním znakem

Platební výměr musí být správcem daně odůvodněn. Pokud platební výměr neobsahuje některou z výše uvedených náležitostí, je neplatný.

Pro úplné dokončení poplatkového řízení v případech, kdy poplatkový subjekt neplní své povinnosti peněžitého charakteru, používá správce poplatku institut exekuce. Jedná se o výkon rozhodnutí, na základě něhož se vymáhá nedoplatek na poplatku včetně jeho příslušenství.

Místně příslušný k exekuci je správce poplatku, u kterého je vedena poplatková pohledávka.

6.2. Promlčení práva vymáhat poplatkové nedoplatky

Promlčení spočívá v tom, že právo na vybrání poplatku nezaniká, ale ztrácí se možnost jeho úspěšného uplatnění v důsledku možné námitky promlčení poplatníkem. K promlčení může dojít v případech, kdy nedošlo k zániku práva, tj. k prekluzi.

Základní lhůta pro promlčení práva správce poplatku vybrat nebo vymoci poplatkové nedoplatky je šest let po roce, ve kterém se poplatek stal splatným, a lhůta začíná běžet první den následujícího kalendářního roku.

Pokud správce poplatku provede během promlčecí lhůty úkon, jímž zajišťuje vybrání nebo vymožení poplatku, promlčecí lhůta se přerušuje, a od prvního dne následujícího roku, ve kterém byl poplatkový subjekt o úkonu zpraven, začne běžet nová šestiletá

promlčecí lhůta. Promlčecí lhůtu lze takto prodloužit nejpozději do 20 let od konce roku, v němž se nedoplatek stal splatným. Tímto úkonem je např. předvolání poplatkového subjektu ke zjištění jeho majetkových poměrů, k projednání způsobu uhrazení poplatkového nedoplatku nebo výzva k náhradnímu plnění poplatkové povinnosti.

Musí se však jednat o úkon, který

- byl proveden v souladu s příslušným ustanovením zákona o správě daní a poplatků (nejedná se např. o upozornění prostřednictvím dopisu správce poplatku),
- byl při ústním projednání zapsán v protokolu,
- byl učiněn ve 20leté promlčecí lhůtě.

Důležitou skutečností je, že právo správce poplatku vybrat nebo vymoci nedoplatek po uplynutí promlčení lhůty nezaniká. Pokud by poplatník dlužnou částku uhradil, správce poplatku platbu přijme a zachází s ní, jako by k promlčení nedošlo. [8]

6.3. Způsoby vymáhání

Správce poplatku má několik možností jak vymáhat nedoplatky:

- výkonem rozhodnutí, který provede sám,
- podáním návrhu na výkon rozhodnutí soudem,
- podáním návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí vybranému soudnímu exekutorovi.

Exekuce může proběhnout pouze v případě, že jsou splněny následující podmínky:

- existuje splatný nedoplatek na poplatku,
- nedoplatek nebyl zaplacen ani v náhradní lhůtě stanovené správcem poplatku ve výzvě,
- na vymáhání nedoplatku byl vydán exekuční titul,
- nedošlo k prekluzi ani k námitce promlčení práva na vymáhání nedoplatku.

Před uskutečněním exekuce vyzve správce poplatku poplatkového dlužníka, aby zaplatil v náhradní lhůtě. Současně s výzvou jej upozorní, že v případě dalšího neplnění bude vymáhat zaplacení nedoplatku exekucí.

Výzva k zaplacení nedoplatku musí mít formu rozhodnutí a lze se proti ní ve lhůtě 15 dnů odvolat. Odvolání nemá odkladný účinek a správce poplatku v souvislosti s ním neřeší otázku splatnosti nebo zákonnosti rozhodnutí, které je exekučním titulem, ale pouze otázku, zda nedoplatek byl zaplacen či nikoliv.

Bez výzvy může správce poplatku zahájit řízení o exekuci pouze v případě nebezpečí, že účel vymáhání bude zmařen (např. věc bude prodána nebo znehodnocena), nepřistoupí-li se k vymáhání neprodleně. Důvody, které správce poplatku považuje při řízení pro vykonání exekuce bez výzvy za rozhodné, by měly být zaznamenány ve spisu v podobě úředního záznamu. V daném případě se vymáhací řízení zahajuje exekučním příkazem.

Před samotným zahájením exekuce výzvou se doporučuje (v případech, že to správce poplatku bude považovat za účelné), aby správce poplatku upozornil naposled poplatníka dopisem na skutečnosti, že se přistoupí k vymáhání nedoplatku exekucí. Současně s výzvou má správce poplatku oprávnění učinit dotaz (výzvou, která má náležitosti rozhodnutí) u poplatkového subjektu na doplňující otázky, např. na čísla bankovních účtů, adresu jeho zaměstnavatele. V této době může získat stejným způsobem i další potřebné informace od tzv. třetích osob v souvislosti s jejich povinnostmi součinnosti.

Za exekuční titul se pro účely vymáhání místních poplatků považuje:

- vykonatelné rozhodnutí, zejména platební výměr
- vykonatelný výkaz nedoplatků.

Nedoplatek na poplatku nelze vymáhat v případě jeho prekluze podle ustanovení § 12 zákona o místních poplatcích, nebo namítne-li poplatkový dlužník oprávněně jeho promlčení podle ustanovení § 66 zákona o správě daní a poplatků.

Pokud jsou splněny předpoklady pro vymáhání nedoplatku na poplatku, vydá správce poplatku exekuční příkaz na některý z možných způsobů výkonu.

Pro výkon exekuce se v poplatkovém řízení využije přiměřeně občanský soudní řád. Poplatkovou exekuci lze nařídit pouze v takovém rozsahu, v jakém odpovídá vybraní poplatku.

Při splnění zákonem stanovených podmínek je možno řízení o exekuci na poplatek odložit, zrušit nebo zastavit.

Jestliže vymáhání nedoplatku na poplatku bylo zcela nebo částečně neoprávněné, náleží poplatníkovi nebo jeho ručiteli úrok ve výši 280 % diskontní sazby České národní banky, platné první den kalendářního čtvrtletí, do něhož část doby neoprávněného vymožení spadá. [8]

6.4. Exekuční náklady

Exekuční náklady hradí poplatkový subjekt sám. Pouze v případě neoprávněně provedené exekuce nese náklady exekuce příslušný správce poplatku.

Náhrada exekučních nákladů spočívá:

- v náhradě nákladů za výkon zabavení,
- v náhradě nákladů za výkon prodeje,
- v náhradě nákladů hotových výdajů správce poplatku.

Povinnost uhradit náklady na exekuci za výkon zabavení a za výkon prodeje ukládá správce poplatku poplatkovému dlužníkovi nebo ručiteli exekučním příkazem. Náhrada nákladů se pak vymáhá současně s nedoplatkem, pro který se exekuce provádí. Náhrada hotových výdajů správce poplatku je ukládána až v době, kdy jsou známy, tj. obvykle po skončení exekuce.

Náhrada exekučních nákladů spočívá:

- v náhradě za výkon zabavení ve výši 2 % z vymáhané částky zaokrouhlené na celé stokoruny dolů, nejméně však 200 Kč. U výkonu zabavení je daňový dlužník povinen hradit uvedené náklady, neuhradil-li ještě před zahájením soupisu věcí dlužnou částku, jinak vždy, byl-li odeslán exekuční příkaz. Tyto náklady se hradí jen jednou, a to i když bylo zabavení opakováno nebo bylo provedeno několika úkony.
- v náhradě za výkon prodeje, a to ve stejné výši. U výkonu prodejem je pak daňový dlužník povinen hradit náklady vždy, když došlo k zahájení dražby a pokud byla sepsána úvodní věta dražebního protokolu, přičemž zákon nestanoví, že by k úhradě docházelo jen jednou jako v předešlém případě.
- v náhradě hotových výdajů správce daně. Hotové náklady hradí daňový dlužník vždy ve skutečné výši ve lhůtě třiceti dnů ode dne, kdy mu byla jejich výše sdělena (lze však proti nim uplatnit námitku, která ovšem nemá odkladný účinek). [8]

6.5. Exekuční řízení ve městě Otrokovice

Odbor ekonomický vykonává v koordinaci s odborem právním a přestupkovým státní správu na úseku vymáhání daní a poplatků podle zákona č. 337/1990 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“).

Pokud poplatník neuhradí místní poplatek ve správné výši a ve stanovené lhůtě splatnosti, odbor ekonomický vyměří poplatek platebním výměrem. Správce poplatku může zvýšit včas nezaplacené poplatky nebo jejich nezaplacenou část až na trojnásobek. Vyměřené poplatky se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Městský úřad – odbor ekonomický využívá možnosti uložení sankčních opatření v případě nesplnění platebních povinností a navyšuje včas neuhrazené poplatky o 50 %. Proti platebnímu výměru lze podat v zákonné lhůtě odvolání, které nemá odkladný účinek. Pokud dlužník nesplní ve stanovené lhůtě své povinnosti peněžitého charakteru, použije odbor ekonomický institut exekuce. Ještě před uskutečněním exekuce vyzve poplatkového dlužníka, aby zaplatil v náhradním termínu, který nesmí být dle zákona kratší než 8 dnů. Současně s výzvou jej upozorní, že v případě dalšího neplnění bude vymáhat zaplacení nedoplatku exekucí.

Pokud ani teď není splněna peněžité povinnost, předá odbor ekonomický celý spisový materiál (platební výměr, předexekuční výzva, další úřední záznamy, aj.) poplatkového dlužníka k vymáhání exekucí. V souladu s organizačním řádem Městského úřadu Otrokovice je pro vymáhání daní a poplatků ve věcech přenesené působnosti podle zákona o správě daní a poplatků příslušný odbor právní a přestupkový.

Exekuce se provádí vydáním exekučního příkazu, který může být ze zákona vydán na:

- pohledávky na peněžní prostředky dlužníků na účtech vedených u bank nebo jiné pohledávky
- srážku ze mzdy, jiné odměny za závislou činnost nebo náhrady za pracovní příjem, důchody, sociální a nemocenské dávky, stipendia apod.
- prodej movitých věcí
- prodej nemovitostí

Exekuce dávek státní sociální podpory je možná, ale jen v určitých případech. Podle výkladu Ministerstva práce a sociálních věcí a dle názoru Ministerstva financí z dávek státní sociální podpory nelze exektovat dávky péčovské péče, jde-li o příspěvek při převzetí dítěte a o příspěvek na zakoupení motorového vozidla, dále porodné a pohřebné. V těchto případech se jedná o jednorázové a účelové dávky. Obecně platí zásada, že dávku státní sociální podpory lze exektovat jen, jde-li o dluhy osoby, která má na tuto dávku nárok.

Také je možné exektovat dávky nemocenského pojištění. Tato exekuce se řídí předpisy o exekuci na plat.

Město Otrokovice využívá dva neúčinnější exekuční prostředky – srážku ze mzdy a příkazání pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank. Dlužníkovi je zablokován bankovní účet do doby než je exekovaná částka připsána na účet města. Pokud dlužník nemá bankovní účet může být provedena i exekuce platu nebo dávek státní sociální podpory, důchodu, v krajním případě také stavebního spoření. Vzhledem k výši vymáhaných dluhů u poplatků se zatím nepřistoupilo k exekuci movitých a nemovitých věcí.

Způsob, kterým se exekuce provede by měl být úměrný výši vymáhaného dluhu.

S úspěšnou exekucí je spojeno i úspěšné vyhledávání poplatkových subjektů. Ze zákona o správě daní a poplatků vyplývá součinnost třetích osob při daňovém řízení. To znamená, že pokud správce daně (poplatku) požádá o informace potřebné k daňovému řízení (číslo bankovního účtu, adresa zaměstnavatele, aj.) třetí osobu, které vyplývá ze zákona o správě daní a poplatků povinnost součinnosti, musí tato potřebnou informaci podat. Z praxe ovšem vyplývá, že součinnost (hlavně zdravotních pojišťoven a správy sociálního zabezpečení) není taková, jaká by měla být podle tohoto zákona, proto je vyhledávání poplatkových subjektů v současné době složitější.

Město Otrokovice má také možnost využívat exekutorský úřad k vymáhání dlužných částek, ale zatím k tomuto nepřistoupilo, protože náklady, které jsou se službami exekutorského úřadu spojené, jsou vysoké.

Ve městě Otrokovice se v současné době vybírá pět typů místních poplatků. Některé z těchto poplatků nejsou svou povahou složité na výběr, jiné jsou naopak složitější. Mezi ty „složitější“ poplatky dle mého názoru patří poplatek za komunální odpad a poplatek ze psů. Proto se na ně nyní zaměřím.

Tab. 5 . Vyrovnání předpisů a plateb – místní poplatek za komunální odpad

<i>Rok</i>	<i>Převod</i>	<i>Předpis</i>	<i>Navýšení</i>	<i>Příjem</i>	<i>Rozdíl</i>
2003	62 790				
	315 640	6 854 360	258 325	6 726 020	765 095
2004	765 095	7 892 475	204 115	7 955 986	905 699

Zdroj: Městský úřad Otrokovice

Tab. 6. Počet vydaných platebních výměrů – místní poplatek za komunální odpad

<i>Rok</i>	<i>Počet poplatníků</i>	<i>Počet plátců</i>	<i>Výše poplatku (v Kč)</i>	<i>Příjem (v Kč)</i>	<i>Platební výměry (ks)</i>
2002	19 241	8 536	360	6 511 590	950
2003	18 993	9 623	420	6 726 020	1 910
2004	18 938	10 131	480	7 955 986	1 336

Zdroj: Městský úřad Otrokovice

Nejrozsáhlejším místním poplatkem, který se na území města Otrokovice vybírá, je místní poplatek za komunální odpad. Z tabulky 6 je patrné, že v roce 2004 bylo evidováno celkem 10 131 plátců. Přestože se snížil počet poplatníků v porovnání s rokem 2002 a rokem 2003, počet plátců vzrůstá. Dlužné částky za místní poplatky rok od roku rostou, protože někteří obyvatelé města Otrokovice opakovaně poplatky neplatí, i když jim poplatková povinnost vznikla. V roce 2003 bylo v porovnání s rokem 2002 vydáno více platebních výměrů, a to z toho důvodu, že správce poplatku dodatečně zaregistroval poplatníky, kteří v roce 2002 nesplnili svou registrační povinnost a současně vyměřoval platebními výměry i poplatky z roku 2002. Poplatníkům, kteří včas nebo ve správné výši neuhradili místní poplatek, byl poplatek vyměřen platebním výměrem a navýšen o 50 % včas neuhrazeného poplatku.

*Tab. 6. Vyrovnání předpisů a plateb – místní poplatek
ze psů*

<i>Rok</i>	<i>Převod</i>	<i>Předpis</i>	<i>Navýšení</i>	<i>Příjem</i>	<i>Rozdíl</i>
2001	68 876	415 284	x	412 961	71 199
2002	71 199	408 748	x	399 797	80 150
2003	80 150	412 535	17 113	461 349	48 449
2004	48 449	515 102	18 891	526 503	55 939

Zdroj: Městský úřad Otrokovice

Z tabulky 6 je patrné, že i u tohoto poplatku dochází k problémům s placením poplatku. V roce 2004 bylo zaregistrováno celkem 1290 poplatníků. Poplatníkům, kteří poplatek neuhradí je stejně jako u poplatku za komunální odpad poplatek vyměřen a navýšen o 50 %. V roce 2004 bylo vydáno 106 platebních výměrů.

7. NÁVRHY A MOŽNÁ ŘEŠENÍ NA ZDOKONALENÍ AGENDY A VÝBĚRU MÍSTNÍCH POPLATKŮ VE MĚSTĚ OTROKOVICE

Při své praxi na ekonomickém odboru Městského úřadu v Otrokovicích jsem se setkala s řadou problémů vyplývajících z výběru a vedení agendy místních poplatků ve městě Otrokovice.

Mé návrhy se budou týkat především poplatku za komunální odpad a poplatku ze psů, protože tyto dva poplatky mi připadají vzhledem ke své povaze nejsložitější co se výběru a vedení agendy týče.

U poplatku za komunální odpad se jedná v první řadě o osvobození nad rámec zákona. Problém spočívá v tom, že Zastupitelstvo města Otrokovice při schvalování obecně závazné vyhlášky nepřihlíží ke skutečnému podílu osob na vzniku odpadu a jediným hlediskem pro stanovení poplatku je hlášení trvalého pobytu občana ve městě. Z § 16 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů vyplývá, že obec může na základě žádosti poplatníka z důvodu odstranění tvrdosti poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout. Obec ale může také využít statutu osvobození a stanovit přímo v obecně závazné vyhlášce, kterou skupinu osvobodí, případně které skupině poplatek sníží. V případě osvobození je jednodušší agenda, není nutné vydávat rozhodnutí jako v případě statutu prominutí. Samozřejmostí je, že správce poplatku musí nárok na osvobození nebo prominutí vždy řádně prověřit.

Osobně bych navrhla poplatek snížit:

- lidem, kteří se zdržují v místě výkonu práce mimo místo trvalého bydliště
- studentům, kteří se přes týden zdržují v místě studia mimo místo trvalého bydliště
- držitelům průkazů ZTP nebo ZTP/P
- lidem nad 70 let

Prominutí poplatku bych navrhovala pro osoby, které:

- jsou ve výkonu trestu ve věznicích
- jsou umístěny v dětských domovech (děti)

Tyto úlevy by byly poskytovány po předložení žádosti a doložení pravdivosti uváděných skutečností.

Dalším nezanedbatelným problémem spojeným s výběrem tohoto poplatku je vedení poplatkové agendy. Vzhledem k počtu obyvatel a tím i poplatníků, není vedení této agendy nikterak jednoduché. Možnost odvodu poplatku jedním společným zástupcem za byt (rodinu) nebo za celý bytový dům, není jak se původně zdálo, tím nejlepším řešením. Dochází totiž k tomu, že pokud není zaplácena celá výše poplatku, je částka poměrně rozdělena mezi všechny poplatníky, kteří patří pod společného plátce (př.:čtyřčlenná rodina by v roce 2005 měla zaplatit částku 1920 Kč; rodina je vedena pod jedním společným plátcem – např. manžel; manželé se v minulém roce rozvedli; manžel v daném roce nezaplatí; manželka zaplatí za sebe a dvě děti – tj. 1440 Kč, ale neuvědomí si, že rodina je vedena pod jedním plátcem a částka 1440 Kč se odečte z částky 1920 Kč a na účtu je nedoplatek 480 Kč/4 osoby – tj. 120 Kč, což je nedoplatek na každého poplatníka z této rodiny) a vznikne tak nedoplatek. Dochází tak ke zbytečným navýšením. Proto bych navrhovala, aby poplatníci, kteří chtějí a jejich platby jsou v pořádku, měli možnost výběru, a to:

- společný plátce za rodinu (popř. byt nebo bytový dům), tzn. jeden účet (variabilní symbol)
- každý poplatník zvlášť, tzn. každý poplatník má svůj účet (variabilní symbol)

Poplatníci, jejichž platby nejsou v pořádku (např. ve dvou po sobě jdoucích obdobích) by měli automaticky přiděleny účty (variabilní symboly) a neměli by možnost využít společného plátce.

Dále bych navrhovala zpracovat do obecně závazné vyhlášky prodloužení lhůty splatnosti u tohoto poplatku do 30. 6. daného roku a umožnit poplatníkům, kteří nejsou schopni zaplatit tento poplatek v jedné splátce, rozložení poplatku do více splátek.

Dalším poplatkem, na který bych se zaměřila, je poplatek ze psů. Nejde ani tak o zdokonalení agendy výběru, jako o zjednodušení venčení psů na lidnatých sídlištích. Navrhovala bych umístění nových odpadkových košů na psí exkrementy, v rámci

udržování čistoty města. Dále bych navrhovala pokračovat v kontrolách městské policie, které zajišťují vyhledávání nepříhlášených poplatníků.

U poplatku za užívání veřejného prostranství bych navrhovala zjednodušení procedury schvalování povolení veřejné prostranství využívat. Rada města Otrokovice by měla zvýšit pravomoce odboru, který bude vydávat za město – vlastníka pozemku – souhlas s užíváním veřejného prostranství. V současné době je tento schvalovací proces příliš zdoluhavý.

Ostatní poplatky (tedy poplatek ze vstupného a poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj) jsou dle mého názoru „bezproblémové“. Poplatníci plní svou povinnost ve lhůtě, kterou jim ukládá obecně závazná vyhláška a ani s agendou těchto poplatků nejsou problémy.

ZÁVĚR

Tématem mé bakalářské práce byl návrh zdokonalení systému řízení a výběru místních poplatků ve městě Otrokovice.

Ve své práci jsem se snažila zhodnotit vývoj jednotlivých poplatků ve městě Otrokovice v posledních pěti letech a charakterizovat problémy spojené s výběrem poplatků.

Práce je rozčleněna do sedmi kapitol, z nichž každá má za úkol přiblížit studovanou problematiku místních poplatků.

Prvním krokem bylo důkladně se seznámit se zákony upravující tuto problematiku. Potom jsem mohla přistoupit k analýze jednotlivých místních poplatků za sledované období.

Ve své práci jsem dospěla k názoru, že obce v České republice mají dostatečnou možnost ovlivnit příjmy svých rozpočtů, pomocí zavedení místních poplatků. Záleží jen na nich samotných, jak využijí možností sazeb, které zákon nabízí.